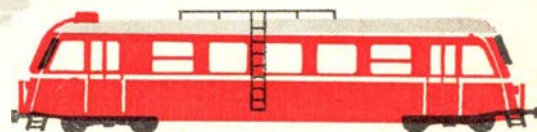

JERNBANE-BLADET

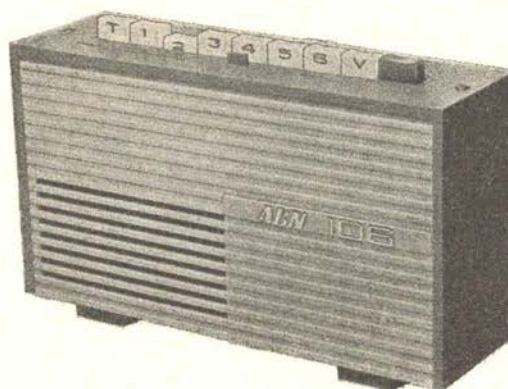
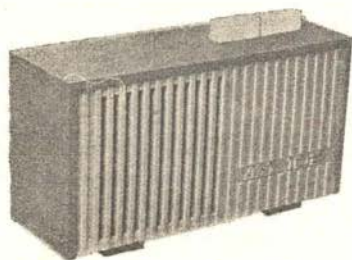

TIDSSKRIFT FOR STATS- OG PRIVATBANEPERSONALET

SINUS SAMTALEANLÆG

Nyt TRANSISTORANLÆG

Type ABN 106

Læs om SINUS anlæg type S. 70, i Kastrup Lufthavn, side 184

SINUS TELEFON A/S

DATTERSELSKAB AF KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKKER A/S

18. ÅRGANG NR. 7 JULI 1961

TRACTION HI-MILER

Det ideelle dæk til busser og lastvogne.
Særdeles lang levetid.
Karkasse af 3T cord,
der kan tage flere slidbaner.

JERNBANE-BLADET

Redaktion og ekspedition:

Stationsmester

H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)

Bernhard Bangs Alle 39, København F.

Telefon Fasan 4091

Redaktionssekretær:

Togbetjent V. Jonvald - Hvidovrevej 258

Tlf. 78 36 42

Jylland-Fyn's kontor:

Egevang 6st - Vejle - Telf. 4506

Udkommer een gang om måneden.

Abonnement

9 kr. årlig.

Resten af året kr. 2.50 pr. kvartal

Kan bestilles på posthusene

Girokonto 600 82

Medlem af

Dansk Fagpresseforening

og

International Tidsskriftsfederation

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

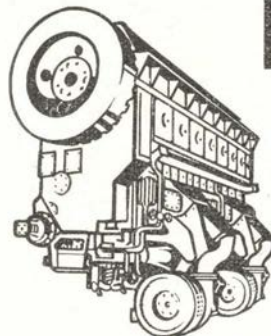
Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

JULI 1961

Dette nr. indeholder:

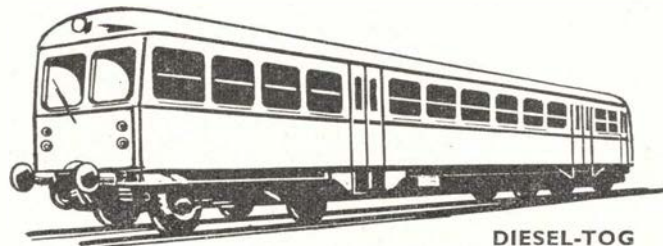
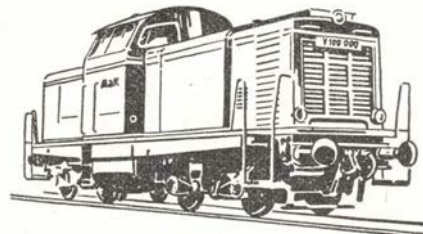
Takstforhøjelser	side	175
Månedens emner	»	176
Erindres det	»	178
Jernbanemuseets årsberetning	»	179
Karolines oplevelser	»	180
Sagt og skrevet	»	182
En nyskabelse i dansk togtrafik	»	182
Et samtaleanlæg i Københavns Lufthavn	»	184
Afskedstur med Ørnhøjbanen	»	186
Til og fra læserne	»	188
Det er ikke alle, der ved	»	189
Dansk Jernbane Klub	»	190
Månedsmagasinet	»	191
Privatbane nyt	»	193
Statsanstaltens årsberetning	»	193
Modeljernbane	»	195
Foto hobby	»	197
Personalía	»	197
Forenings nyt	»	199
Boganmeldelser	»	199
Hunden på	»	200

MAK

SKIBS-
DIESEL-MOTORER

DIESEL-HYDRAULISKE
LOKOMOTIVER

DIESEL-TOG

GENERALREPRÆSENTATION: **IVAR BERTELSEN**

CIVILINGENIØR DR. TECHN.

H. C. Andersens Boulevard 20 . Kbhvn. V . Tlf. Byen 6045 - 6085 - Telex 5746

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Husk:

film og kuglepenne

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

i Danmark

Duros

- det
robuste
rørplade-
batteri

hvor der stilles krav til kvalitet

Det kendte
LYAC-autobatteri
monteres i
alle bustyper.

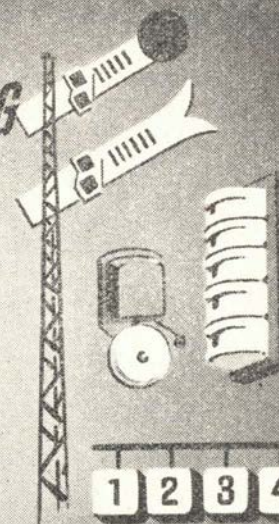
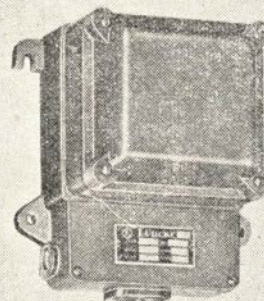
PERRONKØRER
GAFFELTRUCKS
TOGBELYSNINGS-
BATTERIER
SIGNALBATTERIER O. A.
STATIONÆRE ANLÆG
DIESELLOKOMOTIVER
SKINNEBUSSE
SKIBSBATTERIER

AKTIESELSKABET ACCUMULATOR-FABRIKEN
KGS. LYNGBY · TLF. 87 16 45

transformere

TIL
SIGNALANLÆG

FORLANG KATALOG

H & K. LÜBCKE

JERNBANE ALLE 43 · KØBENHAVN/VANLØSE
Tlf. DAMSØ 5710

12

The Borden Company 1/2

ESBJERG

DERES BANK

ESBJERG BANK

AKTIESELSKAB

— den lokale bank

RADIOANLÆG

til ethvert formål

Leverandør af radioanlæg i Danske Statsbaners færger

Ingeniørfirmaet

M. P. PEDERSEN

Lille Strandstræde 14 - København K - C. 9513

KIRK

KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKER 1/2
HORSENS AARHUS KØBENHAVN N.

Takstforhøjelser

Et nødvendigt onde . . .

Så er der atter takstforhøjelser i vente. Og denne gang er alle indforstået med, at det ikke kan være anderledes. Da alle priser, lønninger og betalinger af alle arter sættes op, endda ret kraftigt, må jernbanerne naturligvis følge med. Det er ikke fordi der egentlig er nogen fornuftig grund til at skruer priserne op, så lidt som lønningerne, men når alle andre skal have flere kroner for, hvad de sælger, enten det er varer, arbejde eller anden tjenesteydelse, er man simpelthen nødt til at følge med. Det vil være dårskab at tro, at nogen virksomhed vil kunne bære de stærkt forøgede omkostninger uden at forhøje sine egne priser.

Hvis man prøvede at holde igen, ville det være det samme som hvis man satte sine priser betydeligt ned, mens alle andre holdt deres oppe, og det kan man nu engang ikke uden at komme ud af balancen. Og balancen må holdes på en eller anden måde, enten ved forhøjelse af priser (takster) eller ved tilskudsordninger. Landbruget, der i forvejen har monopol her i landet på dets varer, men ikke i udlandet,

har valgt både prisforhøjelser og tilskud. Jernbanerne må vel prøve noget af det samme.

En takstforhøjelse nu sker der næppe nogen skade ved. Der bliver ingen reaktion, som når en takstforhøjelse kommer som et isoleret fænomen. Banerne vil blive brugt ligemeget, fordi transport på andre måder også er og vil blive dyrere, selv om denne fordyrelse sker mere i stilhed. Det vil altså gå lige godt eller lige dårligt. De eneste, som en takstforhøjelse i realiteten får nogen betydning for, er, hvis kronekursen holdes, udenlandske turister samt transittrafikken, men da afstandene her i landet er så forholdsvis små, kan et par øre mere pr. km næppe spille nogen større rolle. En takstforhøjelse, der dækker mere end de forøgede omkostninger, bliver der sikkert ikke tale om, og det

ville nok også være uklogt. Derfor kan man ikke vente, at det vil bedre banernes økonomi, skønt det kunne være ønskeligt for mange privatbaner. Statsbanerne har jo opnået et så smukt driftsresultat, at det ikke behøver at blive bedre. Alle de mange millioner til afskrivning og forrentning, som der på regnskabet opereres med, kan man ganske roligt se bort fra. De er jo betalt, og tjener ikke til noget nyttigt formål mere, medmindre det tilfælde skulle indtræffe, at banerne skulle opnå at give et større overskud. Man kan da lade dette forsvinde, regnskabsmæssigt set, som afskrivning og forrentning. Overskud på statsforetagender er jo nemlig lige så ilde set som underskud. Man kan se, hvorledes postvæsenet er kommet miskredit for nogle få millioner overskuds skyld. Det hedder sig straks, at staten derigennem beskatter borgerne.

I alle tilfælde vil det for banerne, som for alle os andre, vise sig, at de gode tider ikke bliver bedre, fordi vi alle får nogle flere kroner at rasle med.

Aros.

★

Resturant **»På Fortovet«**
og baren på Østerport station
anbefales
POUL GUDMANN

Månedens emner ...

To nye lyntog.

DSB har nu bestilt to nye otte-vogns lyntog fra MAN værkerne i Augsburg. Togene koster otte mill. kr. stykket, vil med reservevogne og reservemateriel komme til at koste mellem 21 og 22 mill. kr.

Ottevognslyntoget bliver 50 meter langt og kan medføre 237 rejsende på to klasser. 1. klasse får plads til 72 passagerer, 2. klasse 165. Klasseinddelingen i lyntogene bliver specielt for den danske udgaves vedkommende. Toget drives ved et diesel-hydraulisk system med en effekt på 2200 hestekræfter. Der bliver otte hestekræfter til rådighed til hver ton, toget vejer. De nuværende røde lyntog har fem hestekræfter for hver ton.

I motorvognene i togenes ender bliver der plads til rejsegods, togpersonale og telefonanlæg, så man senere kan installere telefon til brug for de rejsende. I 1. classesvognene indrettes der plads til elarbejdning.

To af lyntogets otte vogne bliver beregnet for 1. klasse passagerer, og desuden medføres der en restaurantvogn med køkken og bar. Der bliver plads til 18 ved restaurationsvognens borde. 1. classesvognene udføres som kupé-vogne, mens 2. classesvognene indrettes på tilsvarende måde med midtergang som Statsbanernes BI-vogne. Lyntogene får luftkonditionering, hvorfor man ikke foretager opdeling i rygere og ikke-rygere. Ingen vinduer kan åbnes, og man undgår på den måde at få snavs ind den vej.

I løbet af 1963 vil de to lyntog begynde kørslen på de danske banestrækninger. Det første tog skal leveres om 24 måneder, det næste om 26 måneder og reservevogne og reservemateriel om 27 måneder.

Gem den.

Almindeligvis kan man ganske roligt kaste alle de mange tryksager bort, der kommer ind ad døren til een. De er væddiløse og har ingen interesse. Men at der kan være undtagelser, viser den af Statsbanerne udsendte årsberetning. Det er et så smukt og fikst hefte fremstillet af godt og dyrt papir med fineste tryk, at man uvilkårligt siger sig selv: Det er dog for galt, at ofre så mange penge på den sag, lidt mindre kunne vel nok have klaret det. Og store tal, der multipliceres med andre store tal, svæver rundt i hovedet, mens man begynder at kigge i heftet.

Ved at se heftet igennem opdager man imidlertid snart, at skal en sådan opgørelse

udsendes og fremtræde på en måde, der er statens største foretagende værdigt, kan og bør det ikke være anderledes. Det er nemlig ikke noget, som man bare skal kigge lidt i, og derefter smide det væk. Man skal gemme det, så man har det og kan se efter, når man lige står og mangler nøjagtig oplysning om et eller andet Statsbanerne vedrørende, og det gør man jo i grunden så ofte. Og så godt som alle de ting og forhold, som man jævnligt går og tænker på og kommer i diskussion om, kan man finde forklaret i heftet, endda på en sådan måde at selv de mest tykhovede kan forstå det. Desuden bliver man så glad for og så stolt af Statsbanerne ved at læse det. Også derfor: *Gem det.*

Ark.

»Eventyrrejsen«

De fleste trafik- og rejsemennesker har vist set den absolut morsomme rejsefilm »Eventyrrejsen« og fået et indblik i, hvordan man i følge filmfolkene oplever en selskabsrejse til det solfyldte Syden, og det tør svagt antydes, at de sidste års mange humoristiske bøger om dette emne har smittet af på filmstrimlen. Biografgængerer fik en herlig satire over den måde, hvorpå en rejseleder jager rundt med sit selskab til Roms mange seværdigheder. En del har efter dette måske betakket sig for at deltage i den »spøg« i praksis.

Som jernbanemand var det vel ikke nogen tilfredsstillelse at se de mange optagelser fra flyvemaskinen, og hvor dejligt passagererne havde det der. — Men hvad er sandheden om selve optagelsen af denne film? Den er: at alle de medvirkende skuespillere og teknikere rejste med sovevogn København—München og retur! Så selv om denne film ikke direkte var reklame for jernbanerejser, så ved vi nu, at både filmselskab og skuespillere foretrækker at rejse med jernbanen fremfor at flyve!

Waggontransport i København.

DSB har overgivet gade- og vejtransport af godsvogne til firmaet »Waggontransporten København«, Norrevoldgade 9, tlf. C. 15.510, der allerede er ved at være godt indarbejdet.

Firmaet anvender en gadetransportør, der kan tage godsvogne med last indtil 36 t, i undtagelsestilfælde 40 t, og med akselafstand indtil 8,1. Transporter over strækninger på indtil 15—20 km fra stationen koster mellem 100 og 200 kr.

Foreløbig kan varetransporter ske fra følgende stationer: Kbhvns Godsbgd. med havnebanestationerne Islands Brygge og Kalvebod Brygge, Buddinge, Glostrup, Nørrebro og Herlev.

Vi har modtaget ...

Pensionister er også mennesker.

Men de behandles ikke som sådanne i flere henseender. Får man pensionen anvist gennem en bank, og dette er jo efterhånden temmelig almindeligt, ved man intet om, hvormed man skal have eller om, hvilke fradrag der er sket. Man kan naturligvis hos banken få at vide, hvor stort et beløb der er anvist til udbetaling, og en gang årligt får man fra lønningskontoret opgivet hvor meget, der er opgivet til skattevæsenet. Men derudover får man ingen oplysninger om noget som helst. Ændringer i pensionens størrelse, som følge af lønreguleringer, får man intet at vide om, så lidt som om ændringer i de fradrag, der finder sted. Her tænkes særligt på forhøjelser af bidrag til sygekasse. Disse sker jo ikke så sjældent uden nogen som helst underretning til den, der betaler. Det burde være en almindelig menneskerettighed selv for en pensionist, at blive underrettet om hvormange penge man skal have og om, hvor de kroner er blevet af, der mangler i beløbet. Ville det ikke være rimeligt, om man fra lønningskontoret fik en meddelelse, hver gang der sker ændringer af pensionens størrelse? Og om sygekassen gav besked, hver gang kontingentet blev forhøjet? Det er nemlig ikke videre hensynsfuldt, selv om man har lejlighed dertil, at tage penge fra folk uden at meddele det. Ville det i det hele taget ikke være rimeligt, om pensionisterne blev underrettet om alle ændringer af forhold, som vedrører dem? *Den gamle.*

De lukkede rejsebureauer.

Der blev slået en breche i de forældede og meningsløse lukkelovbestemmelser, ved at nogle kiosker et par enkelte steder i landet fik lov til at sælge varer uden for de almindelige butikslukketimes. Det var et skridt i den rigtige retning, men det var ikke store ting, og for eller senere må der komme mere til. Det er jo komplet skørt, som det er. Der er lukket over alt i den tid, da folk, der har et arbejde at passe, har lejlighed til henvendelse i butikker, på offentlige kontorer, til læger, tandlæger, hospitaler o.s.v. Man har ind-

Flere og flere

kører på Continental-dæk

på grund af den behagelige, bløde kørsel,
dækkenes store bremsevne,

den gode kvalitet

og ikke mindst på grund af den store kilometerydelse

Vil De være tilfreds, så kør på

Continental

tryk af, at det er blevet således for at begrænse renderiet af folk til det mindst mulige. Det kan måske også være rigtigt for nogle af de nævnte steders vedkommende, men der er dog også steder, hvor man hellere end gerne vil have besøg af folk, snakke med dem og handle med dem, og alligevel lukker man i den tid, da arbejdende folk har lejlighed til at komme. Her tænkes særligt på vore rejsebureauer. Hvorfor skal et foretagende som Statsbanerne, der jo dog er langt an på at betjene folk døgnnet rundt, lukke sine rejsebureauer kl. 17 samt lørdag eftermiddag og søndage? Måske skal man heller ikke lukke? Man gør det bare, fordi det nu engang er skik, at kontorer lukker, når der er mest brug for dem. Man tænker ikke på alle de mange mennesker, der netop uden for almindelig arbejdstid gerne ville tale med et rejsebureau om en eventuel forestående rejse. Man lukker. Ingen interesse for kunder, der ikke kan komme i kontortiden. Dette er galt, rav-ruskende galt. Ikke alene for kundernes skyld, men også for banernes. Der ville ske en vældig opblomstring af rejsebureauerne, hvis de holdt åben, når der er brug for det, og det først blev kendt, at man kunne komme der på de tider, hvor man har lejlighed til det. l.

Benyt autotog.

Fra tid til anden læser man såvel i dagspressen som i tidsskrifter, at vore baner bliver kritiseret både i tide og utide, og ikke mindst Forenede danske motorejeres blad »Motor« er tit hård i sin kritik af banerne.

Derfor kan man kun fryde sig over, at dette blad — måske ubevidst — for en gangs skyld skriver lidt pænt om banerne. Jeg læste således for nogen tid siden i dette blad følgende: »Benyt autotog. Det kan ofte være trættende for bilens fører såvel som for medpassagerer at køre de lange ensformige stræk på Europas motorveje. Derfor vælger flere og flere at benytte autotog. Vognen spares for slidtage, og De selv får mere ud af ferien.«

Selv om denne ros til banerne just ikke er tiltænkt danske statsbaner, men sigter til det sydlige udland, så kan disse vel også glæde sig over, at et vel nærmest jernbanefjendtligt blad for en gangs skyld anbefaler banerne, og DSB har jo dog trods alt også biltransportvogne, selvom det kun er i »Kattegatexpresserne« til og fra Frederikshavn, der som bekendt fortrinsvis er beregnet for bilister fra Norge og Sverige.

Selvom baner og biler er konkurrenter, så er de begge uundværlige i den moderne trafik, og de skal begge være her, og det

er også plads til dem, og det er at håbe, at disse og deres organisationers ledelser må kunne indse, at alt går bedst, når det foregår i en samarbejds og fordragelighedens ånd til gavn og glæde for begge parter og dermed for samfundet som helhed. O. Boye.

Reklametavler m. v. hos D.S.B.

Det er næppe småbeløb DSB årligt indkasserer for reklametavler og -plakater på stationerne landet over. Men mon ikke DSB burde ofre objekterne for denne indtægtskilde lidt mere opmærksomhed, end tilfældet er?

DSB's egne reklamer og køreplaner — der iøvrigt i mange tilfælde sættes så højt op, at det er umuligt for mennesker af normal højde at se navne eller tal — må naturligvis blive dets egen sag. Men de mange *betalende* kunder må kunne påregne et vist hensyn til, *hvor* og *hvorledes* deres reklameplakater opsættes — og ellers varetages. Det er et nedslående syn at se sådanne, oftest smukke, farverige og dyre plakater på stationerne, sjuskede eller skævt opsatte, med luftblærer, folder eller læg midtpå, eller med afrevne hjørner eller kanter. I andre tilfælde bliver en mindre plakat undertiden sat ovenpå en større, så man dels kan skimte teksten på den underste siddende plakat, dels ser de måske både snavsede og iturevne kanter af denne plakat som en mindre flatterende ramme om den nye.

En sådan miserabel reklame er i manges øjne dårligere end slet ingen.

At oplæbe reklameplakater og køreplaner er ikke så ligetil. Det kræver, foruden sans for akkuratesse, også, at der i hvert enkelt tilfælde tages hensyn til papirets kvalitet, om dette skal »oplødes« en vis tid før opsætningen, for ikke at rynke under optørringen. Endelig skal de rette remedier til, hvad man vist retfærdigvis må indrømme stationerne, at de altfor ofte savner. At bruge klude, eller i bedste fald en kasseret klædes- eller afsæbningsborste, kan kun give et dårligt resultat.

Ikke sjældent ser man også gamle og

falmede plakater, der forlængst burde være udskiftet med nye. Også nu og da plakater, der reklamerer for arrangementer, der forlængst har fundet sted, men som man på det pågældende sted har forsonet at fjerne igen. J. G.

Erindres det....

For 50 år siden. — Juli 1911.

Jordarbejdet for anlæg af Hjørring—Aabybro—Banen påbegyndes nu. Banen ventes åbnet d. 1/7 1913.

Til Give—Herning Banen er ekspropriationen af jorden langs strækningen nu påbegyndt.

Fehmern—Ruten. Borgmesteren i Hamburg, der er medlem af komiteen, der arbejder for denne rute, udtaler, at man nu nærer de bedste forhåbninger om, at forbindelsen København—Hamburg over Rødby Fehmern vil være en realitet om ca. 5 år. Fra tysk side arbejdes der ivrigt for sagen.

Den danske trafikminister har til Lolland Falsters Stiftstidende udtalt, at en færgehavn meget let vil kunne anlægges ved Rødby, men at den nuværende bane og station ikke kunne indpasses i planerne.

For 25 år siden. — Juli 1936.

Badetog med 500 rejsende afsporede d. 12. ds. på Frederiksværkbanen. Loko og 6 store personvogne løb af sporet, men ingen rejsende kom til skade. Uheldet skyldes det stærke regnvejr, der havde bortskyllet ballasten.

De bornholmske jernbaner blev d. 23. ds. ramt af en mærkelig ulykke, der til alt held ikke forvoldte skade på personer, men stor materiel skade, da 18 godsvogne løb løbsk fra Nyker st. til Rønne. Trafikassistent Andersen, Rønne, handlede reso-

Et godt tilbud fra DERN A
PHILIPS
PANORAMA 23" TV kr. 1595.-
 - leveres på vore kendte
 kontobetingelser
DERNA
 RADIO & TV A/S
 RYESGADE 24 - ÅRHUS - TLF. 2 00 99

lut, da han fra Nyker st. telefonisk blev underrettet om de løbske vogne. Han fik skiftet sporene på Rønne st. således, at vognene løb mod remisebygningen, der blev knust. At uheldet ikke fik alvorligere følger skyldes alene Andersens hurtige reaktion.

Jernbanemuseets årsberetning

Antallet af gæster på Jernbanemuseet holder sig hvert år temmelig konstant, idet man i afvigte år har optalt de besøgende til 1122. Det må her erindres, at museet stadig opretholder den i mange år anvendte, men ret knappe åbningstid fra kl. 12 til kl. 16 hver onsdag i månederne april—oktober.

Der er ingen tvivl om, at besøgsantallet vil stige væsentligt, hvis både museets beliggenhed og besøgstiden kunne forandres til det bedre. Besøgshallene ved de tilsvarende museer i vore nabolande viser langt større cifre, og med det kendskab museet har til disse forhold her i landet, vil man absolut ikke under tilsvarende betingelser komme til at sække agterud her.

Når museet åbnes hvert år i april, er der altid nogle stamgæster, der spørger: »Er der kommet noget nyt?« Også i år kan vi glæde disse faste besøgende og andre med at fortælle, at der er indgået mange anskaffelser og gaver i det forløbne år.

Som en begyndelse kan man blandt disse nævne, at der fra generaldirektoratet er modtaget modellen af en Av-vogn i størrelse 1:20. Denne model er ifølge sin udformning nærmest beregnet til udstillingsbrug. Museets arbejde berører i mange tilfælde reklameafdelingens bestræbelser på at popularisere og oplyse om Statsbanernes standard og virkeområde, hvorfor der ofte fra museets side udlånes modeller og andre genstande til dette brug.

Fra generaldirektøren er endvidere modtaget 2 modeller af godsvogne i hobbystørrelsen H0.

En mand og 100 kufferter

Foto: K. V Sidal

En anden vognmodel er anskaffet for museets egne midler (lokomodellernes indtjening), nemlig personvogn Ck 10081 fra 1905. Denne model giver et udmærket billede af en personvogn fra denne tid med 6 III kl. kupeer foruden bremsekupe samt plads til dampvarmekedel og syrebatterier. Vognen kan belyses indvendigt ved tryk på en i montren anbragt knap.

Ved tale om opvarmning kan nævnes, at der fra centralværkstedet i København er indgået et par vardebækkener anvendt under første verdenskrig til opvarmning af bremsekupeer. Som brændsel anvendtes torv. Og fra lokoværkstedet i København er modtaget en fra en E-maskine udtaget koblingsstang beskadiget under krigshandlinger. Fra signalvæsenet er kommet en del telefonmateriel, ligesom man fra centralværkstedet i Århus har overtaget nogle kopibøger omhandlende lokotjenesten i Jylland 1882—1899.

Fra 1. distrikt er modtaget 2 stations-

klokker og fra bestyrelsen for Det sjælland-falsterske Statsbanepersonales Bibliotek en del bøger og protokoller omhandlende denne virksomhed.

Hovedstyret for Norges Statsbaner har været så venlig at skænke os et stort værk i tre bind: »De norske Jernbaners Historie«.

I »Vingehjulet«s nr. 19-1960 har museet allerede omtalt den fra hr. B. Sørensen i Esbjerg anskaffede tavle med jernbaneemblemmer fra næsten alle jordens lande. I denne artikel omtaltes et brev med kinesiske skrifttegn, hvorfor indholdet af gode grunde var os ubekendt. Men ved danske jernbane-esperantisters elskværdige medvirken er det lykkedes fra Kina at fremskaffe en oversættelse af dette brev på kunstsproget esperanto, hvorfra det atter er oversat til dansk. Foruden forskellige oplysninger om det tilsendte emblem, sender afsenderen en hilsen fra »Det nye Ki-

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens
Restaurant

KØBENHAVN

Central 1232

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler
Kulturfilm
Musikfilm
Tegnefilm

— vi har cinemascop

Central 13540

Ferie- og udflugtssteder

Hotel Sorø

Selskabslokaler fra 10–200 kuverter.
Hyggelige værelser.
God mad og kaffe.

Tlf. Sorø 64

Vi anbefaler

Restaurant Kongsgaarden

(hjørnet ved rådhuset)

Selskaber modtages

Telf. Roskilde 181 og 182

Læg turen til

Moesgaard Skovmølle

Her får De altid en god kop kaffe
med hjemmebagt
– og godt smørrebrød
Tlf. Århus 7 12 14

Besøg

Dronningholm

ved Arresø. – Selskaber modt.
Altid 1. kl.s kaffe med hjemmebagt
Madkurve kan medbringes
Tlf. Frederiksværk 229

Jernbanepersonalet anbefales

St. Magleby Kro

Hovedgaden 22 - St. Magleby

Tlf. Dragør 314

– et 1. kl.s madstød

Restaurant

Maritza

Helsingør

– det glade mødested

Hotel

Frederiksværk

Frederiksværks smukkeste –
og mest moderne hotel

Tlf. Frederiksværk 2

nas fremadmarcherende og lysende Folkejernbane« til danske jernbanemænd.

Fra mange — også private — givere er modtaget interessante ting, såsom fotografier, bøger og billeder og andre mindre genstande.

Vi kan nå at nævne, at fra stationsforstander From Petersens dødsbo er indgået bl. a. en samling noder til Jernbaneforeningens revu i 1904 udsat for 12 stemmer af komponisten hr. From Petersen selv.

En gammel ven af museet har skænket en amerikansk »Railway-Companion«, hvilket bedst på dansk kan oversættes ved »lommelærke«. Den stammer fra den amerikanske forbudstid, hvor det var rart at være i besiddelse af en sådan ting, dog helst i fyldt tilstand.

Endvidere er modtaget værktøj fra de jyske baners første tid samt en afskrift af optegnelser nedskrevet af stationsforstander C. Holst, Odense, ca. 1860.

Yderligere er der tilsendt museet en del

bøger om lokoforhold, og atter i år har journalist H. J. Pedersen elskværdigst betænkt museet med adskillige bøger om udenlandske jernbaneforhold.

Fra en giver i Jylland er indkommet et værk med tegninger om Limfjordsbroens bygning 1884.

Herefter er katalogiseret 1727 genstande i museet, og hertil kommer så den store samling af utallige fotos og billeder, bøger og papirer. En samling, som ikke få interesserede har gjort brug af tilsyneladende med stor tilfredshed.

Sluttelig kan meddeles, at museet har afgivet bestilling på en ny lokomodel, nemlig af Es »HØDUR« bygget hos Burmeister 1871, det første dansk-byggede loko.

Og som sædvanlig ender denne beretning med tak til alle, som har støttet museet og med anmodning om at vise dets arbejde fortsat forståelse og interesse.

E. R. Parbøl.

Karolines oplevelser . . .

Kvindesind og gaskomfur . . .

Nu fik vi et lontillæg. Men hvad hjælper det? Lonnen kan alligevel ikke klare sig i kapløbet med alt det, der findes på og ved hjælp af alle moderne reklamemetoder gøres nødvendigt for folk at anskaffe, for at have det som andre mennesker. Hvis man som simpel tjenestemand skal have det nogenlunde bekvemt, økonomisk set, må man gøre sig klart, at man ikke kan anskaffe alle de opreklamerede til, hvis nytte i virkeligheden er yderst tvivlsom, og som man udmærket kan undvære og dog leve lykkeligt, ja, endda mere lykkeligt. Når man giver afkald på den slags mere eller mindre værdiløse ting, behøver man nemlig ikke at vende og dreje hver eneste femøre, inden man giver den ud til noget, der virkelig forsøder tilværelsen. Jeg finder det bedre, at have det sådan, at vi kan tillade os en teater- eller biograftur, en udflugt eller rejse, købe et par sko, en ny hat, gå til frisør, tage sig en cigar og en øl alt efter trang og behag, og uden at skulle tænke for meget på pengene, anskaffe eller tillade sig den slags småting, som gør livet behageligt. Dette giver en rar følelse af velstand og velvære, hvorimod man stadig mærker fattigdommens knugende tryk, hvis man skal

spare på alt. Sidde og halvfryse om vinteren, gå og knibe på lys og gas, vente til den første, inden man har penge til nye skosåler, drikke vand til margarinemadder og altid nægte sig, hvad der kan spares. Naturligvis har alle mennesker det ikke ens, hvad den slags angår. Der er mange, som gerne nægter sig alle livsgoder for at kunne vigte sig med bil, fjernsyn, telefon, køleskab o.s.v., men altså: Ikke hos mig. Og Karoline er egentlig i sit inderste enig med mig. Det vil sige, efter lange og trange diskussioner om sagen i hvert enkelt tilfælde. Disse diskussioner er mig en kilde til lidelse. Jeg har det nemlig sådan, at jeg ikke gerne vil gøre nogen ked af det, og mindst af alle Karoline, og at sige rent ud nej, når der er noget hun vil, har jeg aldrig været skrap til. Derfor opstår de lange forhandlinger.

Karoline har det naturligvis som kvinder i almindelighed. Er der noget, de vil, så vil de det ud n hensyn til sund fornuft og uden hensyn til følgerne. De lukker simpelthen fornuften ude og lader følelserne råde. Det er måske det, der undertiden skaber charmen? Men jeg har indset, at er man i sådanne tilfælde ikke enig med dem, er der ikke andet at gøre, end at søge sagen trukket i langdrag, indtil fornuften igen får overtaget. Er man derimod enig med dem, skal man smede mens jernet er varmt.

Da Karoline opdagede, vi skulle have

et løntillæg, gik hun straks amok: »Så vil jeg have et gaskomfur.«

»Hvad i alverden vil du med det?«

»Hvad jeg vil med det? Hvad tror du man bruger sådan et til?«

»Du har jo et pænt gasbord og fikse apparater.«

»Det er meget snildere med et komfur og meget pænere, og så er det så moderne nu. Jeg kender mange, som har fået gaskomfur, og i alle nye huse får de det. De ser nu også flotte ud. Se her.« Hun fandt en meget stærkt koloreret brochure. »Her skal du se. Det er sådan et, jeg vil have. Jeg kan ikke holde ud at se på de dumme gasapparater mere, og nu kan vi lige få råd til det, når vi stryger sommerferien. Du bryder dig jo alligevel ikke om at rejse ud på ferie. Kom, vi går ud og ser på et nu med det samme.«

»Hov, hov. Tag den nu med ro. Det løber ingen steder. Vi skal først have undersøgt, om det kan stilles op i køkkenet uden stor historie.«

»Det har jeg set. Det kan lige passe, når gasbordet kommer væk.«

»Så skal der gøres i stand, hvor det har stået. Det bliver dyrt, og tror du så, at det i grunden er et fremskridt, at anskaffe gaskomfur?«

»Det kan du bande på, jeg tror.«

»Jeg mener, det er et tilbageskridt. Det var godt, da man i sin tid afskaffede de gamle grimme komfurer og fik nogle små nemme apparater på en stenplade. Nu prøver man at bilde folk ind, at de skal købe komfurer igen. Det er hul i hovedet. Om nogle år er der ingen, som vil have sådanne monstrumer stående eller have dem at holde rent på.«

»Om nogle år har alle mennesker gaskomfur. At du ved det. Det er så revnende ligegyldigt, om det er praktisk eller ikke. Det er tidens løsen, og jeg vil have et nu.«

»Kunne vi ikke lige vente til i morgen. Det er alligevel ved at være for sent i dag?«

»Så køber vi det i morgen.«

Det varede et par dage, inden der igen blev talt om sagen, og da sagde hun bare: »Jeg tror, vi venter lidt med det gaskomfur. Måske jeg alligevel ikke vil have det.«

Lady...

PRIVATBANKEN

hjælper Dem med

REJSE
VALUTA

En god rejse begynder altid i

PRIVATBANKEN

De kender naturligvis vore afdelinger i Rejsebureau **ASTORIA** og **MAGASIN**, men også vore øvrige filialer hjælper Dem gerne med Deres rejsevaluta.

Filialer i Århus: **AARHUS** OG **OMEGNS BANK**

GEDSER

„De Danske Østersøfærger“

Restaurationen

K. BJØRN JENSEN

Werner Schwartzlose

Skoler og kurser

Aarhusegnens husholdnings-skole

Risskov st. - Tlf. Aarhus 7 84 46
5 mdr.s kursus fra maj og novbr.
3 mdr.s kursus fra maj og august
Moderne skole, smukt beliggende.
Statstilskud kan søges. Program og opl-sendes.

Anna Hansen.

Aarhus Husmoderskole

vis-a-vis Rådhuset - Park Alle 5
Tlf. 2 72 30

Kursus for unge piger. 3-5 mdr.s fra jan. og aug. - Madl. Husg. Barnepl. Syning. - Skolepl. sendes. - Statstilsk. kan søges.

E. ASTRUP

KLANK Efterskole

Galten st. (ved Århus). Tlf. Galten 59.
Unge piger 5 mdr. fra 3. maj.
Unge mænd 5 mdr. fra 3. nov.
Kun 48 elever.
Skoleplan og skema til underst. sendes.

Hadsten Husholdningsskole

nær Aarhus

5 mdr.s kursus beg. maj og novbr.
3 mdr.s fra januar, maj og august.
Statstilskud kan søges.

Rigmor Pedersen

Marie Herping.

Glamsbjerg Eksamenskursus

2¼ årigt kursus til præliminæreksamen begynder til april. 3 årigt kursus til august. Kostelever af begge køn modtages. Skoleplan sendes.
Tlf. Glamsbjerg 30. Gunnar Olsen.

Glamsbjerg Efterskole

Vinterskole novbr.-marts. Både kvindl. og mandl. elever optages. Kostelever modt. Statsunderst. kan søges. Plan og skema v.
GUNNAR OLSEN

Nyoprettet, begynder 3. novbr. 1961 med 5 mdr. skole for unge mænd novbr.-april. 5 mdr. skole for unge piger maj-oktober. Alm. skolefag, liniefag, husholdning, vævning, sløjd og sprog. Oplysn., skoleplan og skemaer til ansøgn. om underst. sendes.

RUTH OG HARALD ANDERSEN

Indtil 1. oktober er vor adresse:
Høng Husmandsskole, Tranevej 9, Høng.

Sagt og skrevet

Overtrafikinspektør V. Holst, Århus

Med udgangen af juli måned tager overtrafikinspektør V. Holst, 2. distrikt Århus, afsked efter 53 års tjeneste ved DSB. — V. Holst fortæller i en samtale med Aarhus Stiftstidende bl. a.

— Jeg er ikke træt af at være jernbanemand, skønt jeg har tjent DSB i mere end 50 år. Derfor er jeg heller ikke glad, fordi det snart er forbi, men jeg er glad for de mange lykkelige år, etaten har givet mig, og frem for alt er jeg lykkelig over gennem mange år at have oplevet en samarbejds ånd til gavn for DSB.

Jeg har rent ud sagt været overflodig i mange år takket være strålende medarbejdere. De har betragtet dagens gerning som noget i retning af en hobby, og sådan følger tusinder af statsbanemænd deres job. Der findes vel intet mere levende end trafik. Det er noget, som hele tiden er i bevægelse og derfor uafbrudt skaber nye situationer og nye indtryk. Man keder sig aldrig, når man arbejder med tog. Det er måske også forklaringen på, at talrige jernbanemænd har model-jernbane som fritidsforholdelse.

Jeg er født i Bramminge, men kom som to-årig til Fredericia, hvor jeg havde hele min barndom, og hvor jeg gik i latin-skolen. Far var togfører ved DSB, og jeg blev »flasket op« til det job, jeg har varetaget, siden jeg var ung. Ikke een dag har

jeg fortrudt, at jeg fulgte i min fars spor og valgte den trafikale levevej.

Jeg tror, de fleste jernbanefolk har det på samme måde. Vi går gennem ild og vand for vores etat, og hvis nogen vil tvivle, bør de tænke på besættelsestiden fra 1940 til 1945, da danske jernbanemænd — ikke mindst folkene på togene — i samfundets interesse udførte et modigt arbejde for at holde trafikens hjul i sving. På deres poster udførte jernbanens folk et vanskeligt og farligt arbejde på linje med det, som søens folk gjorde, mens bomberne sprang.

Det er ingen skade at minde sig selv om den tid, hvis man nu og da føler sig lokket af trangen til enten blidt overbærende eller udpræget irriteret at sige mindre pæne ting om statsbanerne. Det er altsammen stort set noget snak, for der gøres inden for DSB et lige så pligtogfyldende og anerkendelsesværdigt arbejde som i det private erhvervsliv.

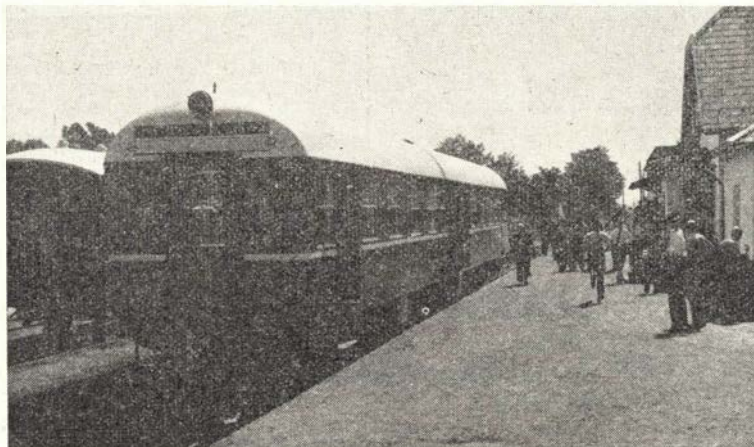
Overtrafikinspektør Holst, der på sin høje post som leder af 2. distrikts trafik-tjeneste har 7000 mand under sig, har et stort fødselsdags- og afskedsønske, inden han forlader sit kontor i Århus:

— Jeg vil ønske, siger han, at Danske Statsbaner i nye tider må kunne fastholde offentlighedens bevågenhed og velvillighed. Jeg véd, at det fra jernbanefolkenes side ikke skorter på interesse for den rette service, og fra min plads har jeg i de seneste år været vidne til de største bestræbelser for at bringe DSB helt på højde med situationen teknisk som økonomisk.

Jeg synes som gammel jernbanemand, at statsbanerne fortjener et venligt skulderklap fra den danske borger.

En nyskabelse i dansk togtrafik

Tekst: „G“ - Fotos: P. Thomassen

Enkeltkørende MAK motorvogn på Vig station

Den 28/5 1961 indledtes en ny æra på OHJ, idet denne bane lørdag den 27/5 1961 modtog et MAK-motorvognssæt bestående af 2 dieselmotorvogne samt 2 bilvogne.

Langt fra at ville drage reklamen ind i spalterne kan vist godt fastslås, at firmaet MAK's produkter i de seneste år på bl. a. danske privatbaner har slået navnet fast som en robust, alsidig og driftssikker trækraft, og man kan på grundlag heraf kun forvente, at OHJ vil høste glæde af og kunderne tilfredshed ved nyanskaffelsen.

Det bør måske fortælles, at der fra denne banes side er tale om en vis samkøring med DSB (læsere har muligt set såvej OHJ materiel som GDS MAK-loko i København, idet en vis gennemgående trækraft forefindes), da der lørdag—søndag køres direkte tog København—Ny-købing Sjælland og omvendt.

Det modtagne materiel er velegnet til en sådan kørsel, dels er pladsantallet stort, dels er såvel acceleration som maksimal hastighed i højeste klasse. Eksempelvis prøvekørtes togsættet på strækningen Rødekro—Nyborg ved leveringen med 120 km's hastighed, og er vel hermed det hurtigst kørende privatbanemateriel i landet.

Allerede forlængst var dette materiel på regnet leveret, ja allerede så tidligt, at juletrafikken 1960 skulle have draget fordel heraf, men flere på hinanden følgende

forsinkelser bevirkede, at indsættelse først fandt sted som foran anført. Den sidste tid blev trækraftmæssig set en trængsels-tid, idet et Frichs-dieselloko i marts 1961 måtte sendes til reparation. I denne periode, der strakte sig til efter pinse, kørte på OHJ et fra MAK udlånt 4-akslet dieselloko nr. 500-003, vægt 52 tons.

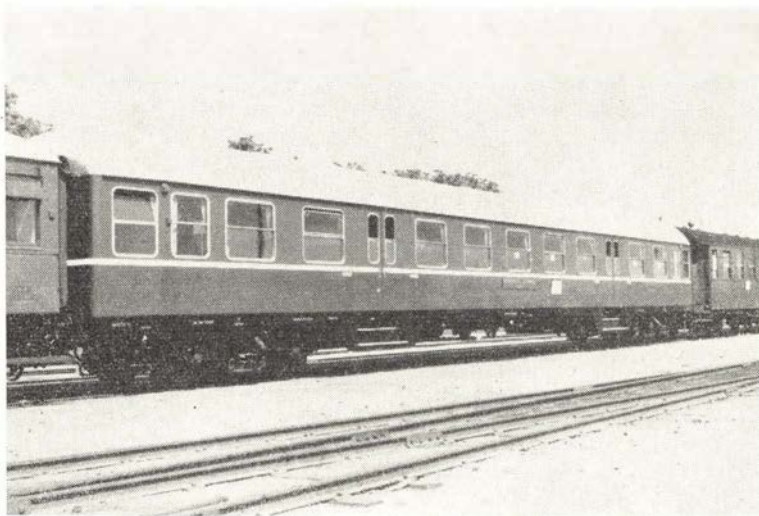
Banens eget loko blev den 17/5 1961 afsendt fra Århus, men på prøveturen, der var lagt via Odder til Horsens, brød maskinen ned i Tranbjerg og måtte atter til Århus, hvorfra den endelige hjemsendelse skete den 18/5 1961.

Efter disse spredte oplysninger skal kun, uden i øvrigt at fordybe os i rent tekniske detaljer — oplyses nogle få facts om det nye materiel, hvis længde sammenkoblet er 105,6 m med ialt 16 aksler og en samlet vægt på 130 tons.

Fabriksnr. er 516/1162-1163, maksimal hastighed 120 km i t., og hver motorvogn yder 220 hk.

Vogtøget, der har kostet ca. 2 mill. kr. og bestilt i dag ville koste ca. 2,8 mill., er yderst tiltalende indrettet med brug af alle nutidens hjælpemidler i form af f. eks. lysstofrør, lyse og venlige farver, magelige sæder o.s.v.

Et par tykke gummirør erstatter de gammel-dags harmonikaer mellem vognene, og stød- og afdæmpningsteknikkens nyeste konstruktioner er da også taget i brug.

Så lange er de nye OHJ vogne

Benyt Advokater

i alle livets retsforhold

ÅRHUS

Poul Jürgensen

Advokat
Kannikegade 12, 2. tv., Århus
Tlf. 2 01 31

Landsretssagfører

E. Lund-Sørensen

Søndergade 4-6, Århus.
Tlf. 2 56 00

Jørgen Willumsen

advokat
Store Torv 3 - Århus - tlf. *2 37 33

LØGSTØR

J. R. TAMS

Sagfører, cand. jur.
TLF. 100

ODDER

Kaj Gotfredsen

Advokat
Lrs. Erling Isagers øftf.
Tlf. Odder 4 00 15

Advokaterne yder:

Sikkerhed for sagkundskab

Sikkerhed for betroede midler

Det er ikke alle, der ved

— at gode forbindelser med hurtige tog i Grindsted eller Trolldhede, gør rejsen mellem Kolding og Brande, Silkeborg, Randers, Herning, Viborg, Holstebro og

flere jyske stationer billigst og hurtigst over

TROLDHEDEBANEN

Til Horsenslandets

SKØNNESTE EGNE

med vore moderne rutebiler og skinnebusser.

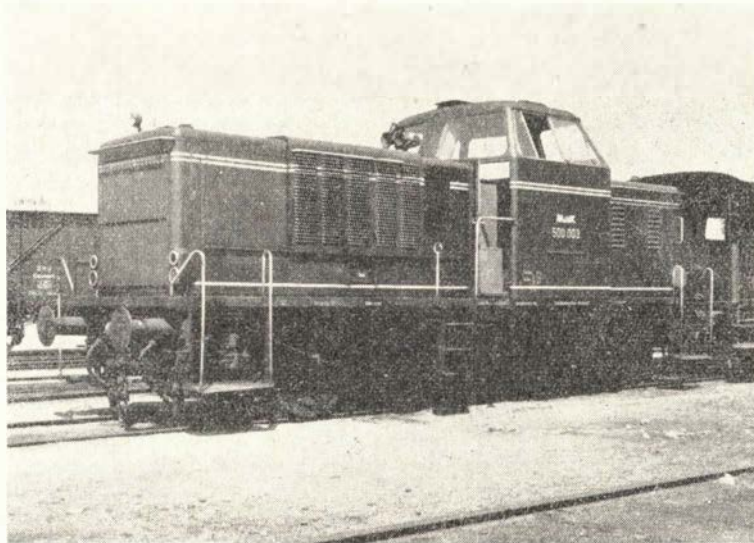
Horsens Privatbaner

Bl. a. bevirker specielle kraftige slingredæmpere, at vognenes gang i sporet bliver særdeles behagelig.

Begyndelsen er gjort, og de første erfaringer er indhøstet i den daglige drift, og det kan vist allerede nu fastslås, at hvis fremtiden bringer, hvad nutiden lover, ja — så vil det tagne skridt blive til glæde for såvel publikum so mbane.

Fremskridtsbanen OHJ fortjener det.

OHJ's lånte MAK loko

Et samtaleanlæg i Københavns Lufthavn

Af kontorchef V. Buk, SAS

De store afstande i Københavns nye lufthavnsbygning har i det sidste halve år været genstand for megen presseomtale. Det ligger uden for denne artikels rammer at tage stilling til, om kritikken er berettiget eller ikke, men — det er en kendsgerning, at de store afstande har betydet, at man på flere områder har måttet vælge nye hjælpemidler ved ekspeditionen af flyene.

Et af de områder, hvor man har søgt nye veje, er: kontakten mellem lastningspersonalet ude ved flyene og det personale, der inde i bygningerne udfører lastningsplanering, passagerekspedition m. v.

Disse kontakter var naturligvis også nødvendige i den gamle lufthavn. De blev dér etableret pr. radiotelefon mellem de motortrucks, der var kørt ud til flyene, og nogle få »strategiske« punkter inde i lufthavnsbygningen.

Med den stigende koncentration af lufttrafikken er der imidlertid blevet sådan en trængsel på de frekvenser, som var til rådighed, at det ofte kunne betale sig at køre ind til bygningen og opklare eventuelle tvivlsspørgsmål frem for at vente på at »få tur« på frekvensen. Det var klart, at disse ofte noget kaotiske tilstande ikke kunne praktiseres i den nye lufthavn. Den stærkt stigende trafik, de knapt afmålte

ekspeditionstider og den skærpede konkurrence bevirkede, at afstandene måtte elimineres, så at de forskellige ekspeditionsafsnit kom til at virke som et samlet hele under mottoet: Sikkerhed, orden og præcision.

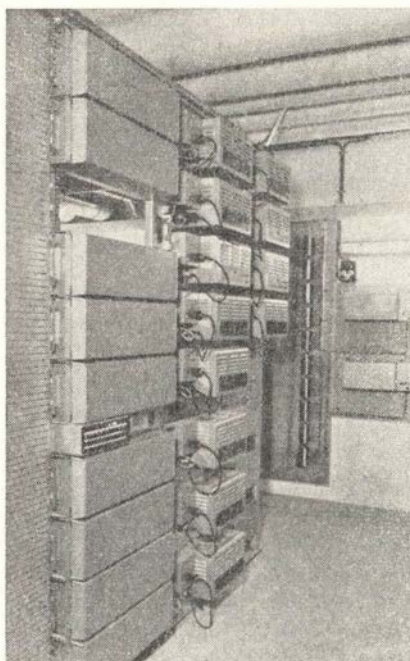

Fig. 1. Samtaleanlægets koordinatvælgercentral

Det blev besluttet at anskaffe et samtaleanlæg, som udelukkende skulle virke i flyekspeditionens tjeneste og give mulighed for direkte samtale helt ude fra ekspeditionspladserne ved flyene til alle afdelinger, som havde med ekspeditionen at gøre, f. eks. lastningsplanlægning, ekspeditionskontrol, benzinselskaber og godsekspedition, teknisk service, kabinetjeneste o. fl. a.

Valget faldt på en Sinus koordinatvælgercentral type S 72 - 8 - 100 (se fig. 1) med 12 samtalemuligheder (udvideligt til 16 muligheder). De mange samtalemuligheder, som er helt unormale i forhold til apparatantallet (ca. 75), er nødvendiggjort af, at afgangstiderne for en række ruter ligger med ganske få minutters mellemrum. Der vil altså flere gange i løbet af dagen og inden for ret snævre tidsrum være brug for opkald til og fra praktisk talt alle flyekspeditionspladser, hvoraf der er 24.

Selve centralens virkemåde giver ikke anledning til nogen særlig omtale, idet det dog skal nævnes, at den er forsynet med mulighed for gruppeopkald til et antal abonnenter, som fastsættes af brugeren (SAS), og at der i forbindelse med visse numre, som har mange opkald, er etableret overløb til andet apparat i samme lokale i tilfælde af »optaget« på det først kaldte nummer.

Fig. 2. Almindeligt hovedapparat i kontorer.

3 apparattyper

Anlægget er leveret med 3 typer apparater:

1. Hovedapparat med ekstra mikrotelefon.
2. Vandtæt hovedapparat med indvendig højttaler og udvendig højttalerhorn.
3. Vandtæt hovedapparat med indvendig højttaler og udvendigt højttalerhorn samt med vandtæt og særligt lydisoleret mikrotelefon. Disse apparater er endvidere udstyret med kraftigt lys-signal, som blinker under opkald.

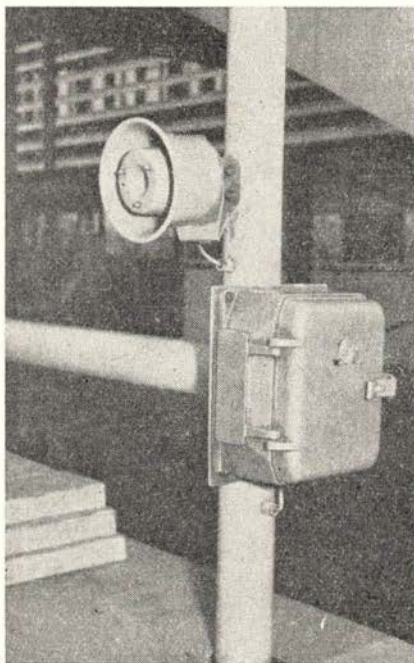

Fig. 3. Vandtæt apparat ved fly-ekspeditionsplads

I kontorerne er installeret det almindelige hovedapparat (se fig. 2) med ekstra mikrotelefon. Man har valgt netop denne type, fordi man ønsker at begrænse støjen i lokaler, hvor der dels arbejder flere mennesker, dels er flere højttalende samtale- eller informationsanlæg. Ved brug af mikrotelefonen virker en påbygget tangent som taleknop og styrer samtaleretningen.

Ved udgangen til hver fly-ekspeditionsplads — og d.v.s. ca. 75 m fra selve flyet — er der oprettet et vandtæt hovedapparat (se fig. 3) med indvendig højttaler og et mindre højttaler-horn udvendig. Apparatet er til brug for den eller de medarbejdere, der har med passagererne at gøre. Apparaterne er monteret på fastsiddende stativ, som forefindes til andet formål. Opkald til apparatet høres i det udvendige højttalerhorn og kan opfattes 10—20 m fra højttaleren. Der kan svares tilbage indenfor samme afstand under forudsætning, at man taler med retning mod højttaleren. Hvis støjen i området er for stor, eller når man selv foretager opkald fra apparatet, lukkes dette op, og man taler og lytter tæt ved den indbyggede højttaler, hvilket øger sikkerheden for forståelse betydeligt.

Helt ude ved selve flyene findes nogle brønde beregnet til tilslutning af el-kabler til de generatorer, som bruges i forbindelse med op-start af flymotorerne. I disse brønde er der installeret stik til tilslutning af den tredje type samtaleapparat. Disse apparater er monteret på selve generatorvognen, som kører ud til flyet, og kobles altså til anlægget via et kort kabel til brøndens installation. Fig. 4 viser apparatets udseende. Højttaler-hornet er her særlig stort. Nu er man nemlig ude i midten

af al larmen og må derfor have en kraftig styrke på ved opkald. Samtidig sørger en blinkende lampe for at påkalde opmærksomheden hos dem, der arbejder ved flyet. Lampen har også den mission at identificere hvilken vogn, der er kaldt, idet højttalerstyrken er så stor, og larmen på pladsen så effektiv, at en lydindikation alene ikke altid er nok til at karakterisere for den kaldte hvilken højttaler, det var, der gav signal.

Støjniveauet ude ved flyene bevirker iøvrigt, at man ofte må hen til apparatet for at tale, og så snart apparatet lukkes op, kobles det store »horn« fra, så at der opsuges mindst mulig støj. Selv denne foranstaltning er imidlertid ikke altid nok, når f. eks. en jet starter. Derfor er apparatet udstyret med en særlig mikrotelefon, som praktisk talt kun opfanger lyd, der opstår tæt ved mikrofonen. Den er forsynet med taletangent, og telefonen er specielt indkapslet, så den giver en god kontakt med øret og ikke slipper uvedkommende lyd ind.

Gennem et specialudformet samtaleanlæg, hvor det specielle er de mange samtalemuligheder samt apparaternes specielle udformning, er det lykkedes at skabe den nødvendige kontakt mellem et personale, der, spredt over store afstande, arbejder med hver sin del af den fælles opgave at forene sikkerhed med fart og præcision i forbindelse med flyenes ekspedition.

Fig. 4. Samtaleapparat på fly-plads

På afskedstur med Ringkøbing-Ørnhøj-Holstebro Jernbane

Tekst og foto: P. Thomassen

Langs banen før lukningen

Traditionen tro måtte jeg ud at køre med den dødsdømte bane, sidste dag den kørte. Og det fortrød jeg ikke, selvom vejguderne var i deres besynderligste lune. Dagen før havde jeg ad landeveje og plørede markstier kørt banen igennem og fotograferet stationer og trinbrætter i solskin og kold blæst, og det var nok anstrengelserne værd.

Banen har haft ord for at være noget trist, og egnen kedelig og øde, men jeg fik sandelig revideret mine begreber om RØHJ, særlig om egnen. Der er nemlig særdeles bakket og smukt mellem Ørnhøj og Holstebro, navnlig omkring Resdal Bavne.

Som supplement til diverse artikler om RØHJ i »Jernbane-Bladet« og i pressen iøvrigt skal her anføres nogle småtræk af mere lokal art, som dog nok kan interessere »jernbaneentusiaster«, som pressen så kønt vil kalde os.

For at begynde ved enden, startede jeg i Holstebro Syd, RØHJs lokalstation. Det er ikke så mange år siden, sydbanegården var endestation for alle tog fra Ringkøbing. De sidste år gennemførtes de fleste tog til og fra Holstebro DSB til lidende glæde for Sønderport st., der måtte tage sig af sikkerhedstjenesten og signaleringen uden iøvrigt at se meget til togene. Holstebro Syd er en ret stor station, hvad arealet angår, med remise og drejeskive og altfor rigelig sporplads. Det er forresten meningen at bevare nogle af sporene her og forbindelsen ved Sønderport. Det går ligesom i Hillerød: DSB overtager sporet til lokalstationen som sidespor til godstrafik! Militæret har også vist interesse for banen, idet sporet ønskes bevaret et par km fra Holstebro. Og det ville være glædeligt, da den fine ny bro over hovedvejen udenfor byen så ikke bliver helt overflødig.

På Holstebro Syd stod i spor II 2 store lukkede DSB-godsvogne på banen sidste dag. Det viste sig at være stationsforstanderens flyttegods. Han startede sin jernbanekarriere på NPMB, der som bekendt lukkede samme dag som RØHJ, og flytter nu til den nedlagte del af Slangerupbanen!

Allerede ved udkørslen fra Holstebro er terrænet godt bakket med granbevoks-

ning. På Nr. Felding st. udgår spor til en grusgrav, der blev flittigt benyttet ved banens forlængelse 1926, men det er nok adskillige år siden, der har været kørt på sporet, da gyvel o. lign. vokser meterhøjt i sporet, der iøvrigt ligger højt »uregelmæssigt«.

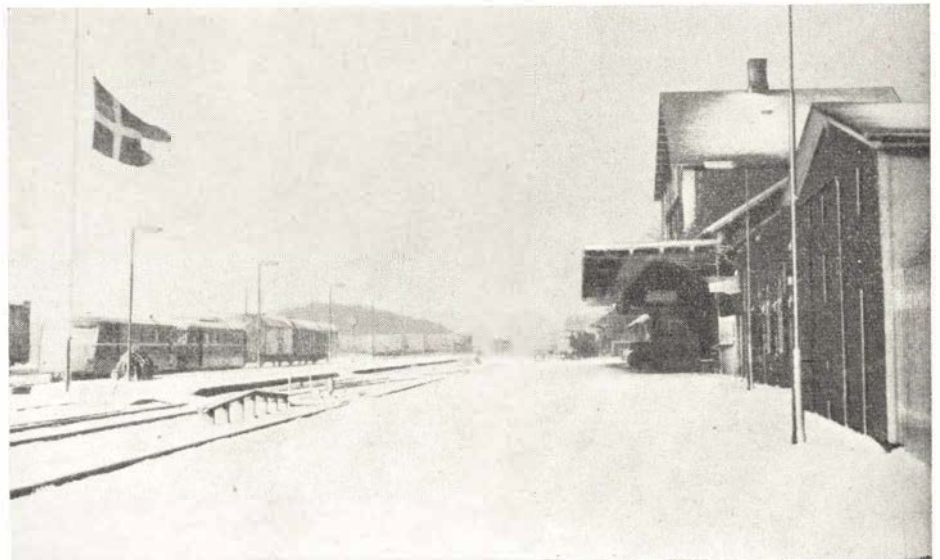
Jernbane-»aborter«

Vennevold har altid været trinbrædt, selvom der er en pæn, men beskedent stationsbygning med ventesal. Det er en af disse besynderlige »aborter«, der har været flere af her i landet, f. eks. Bukkehøve på NRJ og Obling på VNTJ. Ved banens anlæg har der været projekteret station eller billetsalgssted, evt. med sidespor, men i sidste øjeblik opgiver man betjening af stationen, der så blot bliver bolig for baneformand o. lign. — Sorvad er velsagtens banens næststørste mellemstation og bygningerne ret typiske for banen.

RØHJ har været »godt befængt« med trinbrætter. De fleste af dem har dog været anlagt lovlig sent, for efter billetsalget at dømme har de sidst anlagte (Lille Tarp, Bækbo, Østergaard og Hjöllund) været mere påkrævede end nogle af de ældre. Når banen er væk, vil beboerne være ringe stillet, da ingen rutebil vil finde det umagen værd at gøre afstikkere til så øde steder. — Resdalhus trinbræt ligger ved det naturskønneste sted på banen. Trin-

brættet er lige så gammelt som banen, men nok det mindst benyttede, for der bor ingen! Man har forventet stort turistbesøg i Resdal Bavne, men landevejen ligger bedre derfor end banen. — Ørnhøj station gør indtryk af betydelig udvidelse ved banens forlængelse. Der var under krigen god brug for den megen sporplads, da der læssedes en mængde tørv og brunkul fra Ørnhøj. Den vakkelvorne drejeskive var der stadig, men sporet til remisen er forlængst fjernet, da remisen brugtes fra den anden ende — til garage.

Muldbjerg station ligger ret idyllisk, men ikke så godt for byen, og den har da også været en af banens mindste. Grønbybjerg har derimod haft meget store godsmængder af tørv og brunkul. Spjald har lige til det sidste været banens største station, hvad persontrafikken angår og formentlig også hvad banepakker angår. — Medens der mærkværdigvis ikke er trinbrætter mellem Muldbjerg og Spjald, er der hele 4 mellem Spjald og Lervang! Vesterbæk fortjener nærmere omtale, da det har en pudsigt fortid som billetsalgssted. Selve trinbrættet ligger ca. 100 m fra vejoverskæringen, og skuret har aldrig været indrettet til betjening. Men ved vejoverskæringen ligger en forlængst forladt hvidkalket villa i samme byggestil som banens andre bygninger fra 1911, og det var »stationen«. En af banens forkæmpere skaf-

Flaget på halv — på Ringkøbing st.

fede sin moder et noget magert »ben« som billetsælgerske og banepakkeekspe- ditrice, et hverv, der foruden bolig gav nogle få kr. månedlig. Omkring 1926 opgav hun ånden og billetsalget!

RØHJ har kun haft eet privat sidespor, Kæret. Der var en del tørvetransporter un- der 1. verdenskrig, og det er forlængst taget op. Lervang station har haft mere glæde af sine sidespor. Først og fremmest af sporet til mergellejet, hvorfra uhyre mængder mergel er afsendt til omegnen. Det andet sidespor, der først fornylig er taget op, gik til Ølstrup grusgrav, der le- verede ballast til bygningen af begge ba- ner. — No station blev fornylig degrade- ret til billetsalgssted med sidespor, hvad publikum dog ikke mærkede stort til. Den eneste forskel var den, at stationen ikke deltog i sikkerhedstjenesten. Nøjerg trin- bræt har altid ligget så underligt akavet, og efter oprettelsen af Rindum Kjørby, knapt en km fra Nøjerg, har sidstnævnte ikke haft mange rejsende. Lige før Ringkøbing — nærmest på stationens område — var der uofficielt stoppested ved en overkør- sel. En god service for beboerne i den sydlige del af byen, og på de dage, hvor der var cirkus i by, skulle de fleste af og på her!

De sidste ture

Banens sidste dag oprandt med tungt og tæt snevejr med flager så store som corn- flakes. Og det blev ved. Ved afgang fra Holstebro om morgenen lå der allerede et pænt lag, og det tiltog jævnt til Ørn- høj. Toget var pænt fyldt ved afgang, de fleste var gennemgående rejsende til Ring- købing. I Ørn- høj var der ordinær kryds- ning. Skinnebussen fra Ringkøbing afleve- rede sin bivogn til det modgående tog. Vi ankom rettidigt i solskin til Ringkøbing. Men på 1½ time slog vejret om til sne- storm, og næste tog mod Holstebro Syd blev noget af en oplevelse, for inden vi nåede Rindum Kjørby, var det solskin igen, og der lå tykt med sne overalt. Man kunne fristes til at tro, at banens forlængst var nedlagt og taget op, for sporet var fuldstændig skjult. På alle stigninger måtte skinnebussen køre i 2. gear, og det ryk- kede godt i den, når vi forcerede driver op til ½ m. Der standsedes ved næsten alle trinbrætter; de rejsende måtte bruge Fer- guson som taxa! Med lidt forsinkelse an- kom vi til Ørn- høj. Krydsningen og bi- vognsbytteriet tog nogen tid, da sporskif- ter skulle graves fri og fejes. Men derefter gik det stærkt, da det modgående tog hav- de ryddet banen for os! Og det var en virkelig naturoplevelse at køre strækning- en til Holstebro. Der blev også fotografe- ret bravt af alle andre end pressen, som syntes mærkværdigt lidt interesseret. Ved

sidste togs ankomst til Ringkøbing og Hol- stebro var der ikke megen ståhej. Større opløb var der i Ørn- høj ved den sidste krydsning. Her som på andre baner, der kørte deres sidste tog, syntes folk, at det var noget sært noget. Og jeg kan garan- tere for, at banen allerede dagen efter var hårdt savnet, da alle biveje og markstier langs banen var ufremkommelige af sjap og pløre.

Alt banens rullende materiel var sam- let i Ringkøbing: 2 motorlok, 3 motor- vogne, 5 personvogne, 5 lukkede og 4 åbne godsvogne og en post- og rejsegodsvogn, alt i forskellig stand. Hertil kommer så de 2 skinnebuser og påhængsvognen. Intet af materiellet var på forhånd solgt, men en anden privatbane er muligvis interesse- ret i den bedste motorvogn. Skinnebuser- ne er dog næppe vanskelige at få solgt, der er stadig 3 privatbaner, der hidtil har kviet sig ved at anskaffe sig noget så ny- modens!
P. Thomassen.

Med forhindringer

Langfredag — den sidste trafikdag — var ved at blive den bitre ende for såvel NPMB, der på denne dag havde en skin- nebus afsporet i Næstved, som for RØHJ, der på grund af stærkt snefald nær var blevet tvunget til utidig lukning.

Efterfølgende linier er de sidste minder fra HØHJ i drift, lidt småtræk og oplevel- ser fra den sidste aftens sidste ture, hvor alle pladser var solgt — selv ståpladserne.

Frysende tilskuere på stationerne, en enkelt blomst til togenes personale, men ingen grædende kommunalbestyrelser til officiel afsked noget steds, nej, de glædede sig sikkert til næste dags start for såvidt angår busruterne, det trafikmiddel, der

ikke stiller krav til fattige vestjydske kom- munekassen om underskudsdekning.

Det er i en nøddeskal situation den- ne blæsende, kolde aften, hvor opholdet i en oplyst og opvarmet skinnebus — selv på ståplads — synes at være toppunktet af velvære.

Ikke alene i de 2 sidste aftentog, der krydsede i Ørn- høj, var der trængsel, hele dagen meldte publikum sig i stort tal, mange vel for endnu engang at prøve en togrejse. »Havde det ikke været sådan et fore, havde vi nu taget vognen,« sagde en lokal gårdejer, her var det i hvert fald ikke interesse for banen der talte.

Nå, mange såvel amatører som entu- siaster forevige banen på denne den yderste dag, og mange fripasrejsende sås blandt gæsterne.

Uigenkaldelig sidste befordringsmulig- hed var hjemkørslen som særtog til Ring- købing af sidste nordkørende aftentog.

Hjemkomsten til Ringkøbing fandt sted kl. 2.25, og så faldt tæppet.

Bag tæppet resterer så en omfattende li- kvidation, eksempelvis salg af 73.000 svel- ler, 1000 telefonmaster, 2.300 tons skin- ner, arealer, bygninger m. m. m.

Næste akt var så lørdagens første rute- bil fra Ringkøbing kl. 6.10.

Atter en bane er borte, og man må neutralt udtale ønsket om, at befolkning- en fremover betjenes på en ligeså tilfreds- stillende måde, som det var tilfældet med de røde RØHJ-skinnebuser.

Deltager.

Og nu da banen er væk

Amtsbladet, Holstebro, foretog en rund- spørge 8 dage efter, at banen var ophørt:

Det kneb med at finde sporskiftet på Ørn- høj station

Skoler og kurser

Struer Husholdningsskole

Nyopført, moderne skole.

3 el. 5 mdr.s kursus begynder

4. maj - 3. nov. - 5. jan. - 10. aug.

Statstilskud kan søges. Program tilsendes

STUDENTEREKSAMEN

Lynkursus på 1-2 år. Varighed efter kvalifikationer. Eksamen unødvendig.

Arbejde modtages som betaling.

HESBJERG SKOLEGAARD

Tlf. Blommenslyst 5, pr. Holmstrup, Fyn

J. Laursen Vig, cand theol & mag.

UNGE HJEMS HØJSKOLE

Skaade pr. Højbjerg, 7 km sydf. Århus
Et vidunderligt højskoleophold på Danmarks mest moderne højskole med levende undervisning for vor tids unge. Kursus beg. novbr. og jan. Program sendes. Understøtt. kan søges.

VINDING husholdningsskole Veje

3 og 5 mdr.s husholdningskursus

m. praktisk husførelse

barnepleje, syning, vævning

3 mdr.s sy- og tilskærerkursus

beg. 3. maj.

Skema til underst. og plan sendes

Aase og A. Andreasen, tlf. Vinding 12.

Østjysk Ungdomsskole

Odder - Tlf. 40193

Sommerskole for unge piger (14-18 år) i 5 mdr. fra maj. Alm. undervisn., husholdning, kjolesyning, vævning. 8 timers ugentlig engelsk efter ønske. Plan og oplysning om understøttelse sendes.

Agnes og J. Slotsbo-Nielsen.

Vogn uden fører - så

NØRHOLM

Vesterbro 99, Ålborg, tlf. 2 09 40

Taurus - Anglia

Saab 93 og 96

Gode og driftssikre vogne

Kommunekasserer Niels Hedegaard, Nr. Felding:

— Mon tiden var moden til den nedlæggelse? A mener, vore landeveje er jo ikke udbygget i en sådan grad, at man kan se bort fra de baner, vi har, og flytte mere og mere trafik ud på landevejene! Det kan godt være, at banen som sådan ikke savnes så meget hos os. Vi ligger jo så nær ved Holstebro og har rutebilforbindelse til byen vel omtrent hver time. Men vi savner vor station — bl. a. i postmæssig henseende.

Fru smedemester Bertelsen, Vind:

— Det er trist, at vi ikke har vor bette bane mere. Hvor vi dog savner den. Jeg har en datter, der skal til Ørnholm hver dag. Før tog hun med toget, men rutebil-tiderne passer ikke, så nu må hun cykle — hver dag og i al slags vejr, det er slet ikke rart. Der er en 7-8 km til Ørnholm.

Jeg synes vi ligesom er flyttet helt ud i horisonten ... Det er da oldnordisk at komme af med sin bane. Men vi skulle have støttet den noget mere, da vi havde den.

Købmand Mads Lauridsen, Ørnholm:

— Der er delte meninger ... Nogle siger, det er et savn, at vi er kommet af med banen og taler om, hvad der vil ske under en kommende krig. Andre siger, at tiden var løbet fra banen. Kan man ikke godt sige, at banen var udlevet? Men derfor savner vi den alligevel.

Jeg havde nogle bekendte i Ørnholm omkring 1915. Den gang var der kun få huse i byen. Banen har sat en stor udvikling i gang. Alene siden 1930, hvor jeg kom hertil, er byen mere end fordoblet. DSB har jo sat fragtbil ind på ruten, og det ser ud til, at den har meget at bestille. Chaufføren var her inde i går og han sagde, at det ville blive for meget, hvis det blev sådan ved.

Pantefoged Aksel Nielsen, Spjald:

— Hvor vi dog savner vor bane. Den var vi vant til at rejse med, og det var også billigere.

Jeg tror, at mange mennesker allerede har fortrudt, at de ikke i tide stod vagt om banen. Vi havde sidste vinter et mode her i Spjald om banens skæbne, men der kom næsten ingen den aften. Folk var uinteresserede, og nu er det forsent. — Spjald kan takke banen for hele sin stærke udvikling, og egnen kan gøre det i ganske særlig grad.

Til og fra læserne

»Mobiliseringen« i august 1914.

En af bladets læsere skriver:

Inden den generation, der oplevede de dramatiske dage først i august 1914, er helt uddød, kunne bladet måske få samlet noget stof fra disse begivenheder. Ikke alene med bidrag fra dem, der sad i ledelsen, men også fra togetjente, stationspersonale, færgfolk m. fl., hvis oplevelser må kunne efterlyses gennem Jernbane-Bladet.

Lodtrækningen om bøger

Resultatet af lodtrækningen om de 9 bøger, der var opgivet i juni nr. kommer i august nr. Da der har været meget stærk efterspørgsel efter bogen: 125 Jahre Deutsche Eisenbahnen, vil redaktionen forsøge om der kan skaffes nogle flere eksemplarer af denne bog.

Løvrigt tak for de mange venlige hilsener, der følger med kortene til lodtrækningen, samt flere gode forslag til stof til bladet.

Efterlysning.

»Jeg er ikke ansat ved jernbanen, men alligevel meget interesseret i alt vedrørende jernbane. Dersom nogle af bladets læsere måtte have nogle overkomplette samlinger af tjenestekøreplan, La, signalreglement eller lignende materiale, er jeg interesseret i det til min samling.«

Borge Jessen,

Vanløse Alle 55, Vanløse.

Pladsmangel.

For at få artiklen om sidste tog på Ørnholm-banen med (den har nu været efterladt i to numre) må artiklen om Midtsjællandsbanen II vente til næste nummer.

Brug **EBELTOFTBANEN**

TOG og RUTEBILER

EBELTOFT-TRUSTRUP JERNBANER

Det er ikke alle, der ved...

- at Øresundsbåden »Malmø« er blevet kasseret af skibstilsynet og skal ophugges, da det vil blive for kostbart at reparere det 50 år gamle skib. Først til næste år får Malmøoverfarten et nyt skib.
- at Ålborg station nu også har fået et modelbaneanlæg, der sættes i gang for en 25-øre, der går til velgørende formål i Ålborg by.
- at trafikministeren har lovet, at der i løbet af nogle måneder skal blive truffet afgørelse om hvorvidt der skal være tunnel eller broforbindelse mellem Svendborg og Tåsinge.
- at DSB's lønnings- og pensionsregnskab fra efteråret skal udføres på elektroniske maskiner.
- at grunden til, at det er så vanskeligt at få unge mennesker til jernbanearbejdet er, at ingen vil have aften- og nattjeneste!
- at DR er i gang med bygning af en 8000 t færge, der i 1963 indsættes på Gedser-Warnemünde overfarten. Færgen får plads til 1000 rejsende, 40 biler og indtil 14 jernbanevogne.
- at det efterhånden er svært at få restauratører til de mindre stationer bl. a. på Lunderskov st., hvor der ikke meldte sig nogen ansøgere.
- at DSB rejsebureauet i Rønne nu udvides med 12 kvadratmeter gulvareal på grund af pladsmangel.
- at DSB både i Århus og Kalundborg vil opføre oliedepoter, der hver skal rumme 8000 kubikmeter olie.
- at det kan ventes at DSB til efteråret vil søge om bevilling til verdens første tredækker automobilfærge med plads til 400 personbiler. Der bliver ikke højde nok til lastbiler.
- at det var ventet, at den nye station i Skive skulle være taget i brug den 1. oktober, men på grund af forsinkelser i byggeriet ventes den nu først færdig sidst i dette år.
- at Øresundsselskabet er tilkendt en erstatning på 10.000 kr. fordi chokoladefirmaet DANCO havde solgt chokolade billigere til Jørgen Jensen på Tuborg-Landskrona overfarten.

Hvordan

Orient-Express

kunne skabe sig et ry og en sådan plads i litteraturen som netop Orient-Express. Skal man domme efter kriminalromaner af internationalt tilsnit fra tiden indtil den første verdenskrig og mellemkrigsårene, har dens vej gennem Europa fra Paris, den tids absolut forende by, til det glade Wien og det strålende Konstantinopel, der den gang tiltrak eventyrere, konspiratorer og diplomater, som lys tiltrækker møl, været betegnet af mennesker, kastet ud fra toget efter at være dolket, kvalt, skudt eller kloroformeret forinden, undertiden bare skubbet ud og overladt til tilfældet, pakker, tasker og mapper indeholdende diamanter, guld, gift, hemmelige diplomatiske papirer og andre vigtige dokumenter samt vordvåben og pas. Og togets passagerer har væsentligst bestået af diplomater og lignende udsendinge, ofte i hemmeligt og lyssky ærinde, millionærer, fyrster og prinser med deres elskerinder, prinsesser, grevinder og baronesser med en elsker forklædt som tjener, spioner, mordere, spillere, bedragerer og svindlere, alle af internationalt format og alle på flugt fra retfærdigheden, samt skønne kvinder, som bortførtes, og desuden verdens betydeligste detektiver.

Nå. Slet så galt har det sikkert ikke været, men noget har der nok været om det. I hvert fald viser det, hvilken betydning man tillagde Orient-Express, en hurtig og komfortabel forbindelse mellem Europas betydeligste hovedstæder, etableret 1883. Mens internationale tog i dag er almindelige, var det den gang noget enestående, at tog passerede landegrænser. Det var da heller ikke jernbanestyrelserne, som satte foretagendet igang, men de i 1876 i Bruxelles startede Compagnie Internationale des Wagons-lits, og som kort efter blev til Compagnie Internationale des Wagons-Lits et des Grands Express Européens, der realiserede sagen. Der var mange vanskeligheder at overvinde, før et sådant tog kunne begynde sit løb. Vanskeligheder af politisk og økonomisk art og ikke mindst det tekniske voldte besvær. Togets kon-

struktion, indretning og udrustning, herunder særlig bremses og koblingssystem samt opvarmning og belysning, skulle være i overensstemmelse med alle de pågældende baners forskrifter og reglementer. Det drejede sig om ikke mindre end 8 af hinanden uafhængige banestyrelser, hvorved der skulle slutes overenskomster. Men efter mange og trange forhandlinger gik sagen i lave og Orient-Express begyndte sin glørværdige tilværelse.

HASLE
Ejendomskontor

v. statsexam. ejendomsmægler
P. ROEST-NIELSEN
Viborgvej 117, Århus - Tlf. 5 57 57

**Arbejdsmændenes
cooperative
Entrepenørforretning**
Lysåvej 19 - Tlf. 2057

GERHARD JENSEN
v. ingeniør **SVEND E. JENSEN**
Autoriseret elektroinstallatør
Tlf. 68 - (061 - 8 11 11)
Alle **EL-installationer** udføres

DANOL
- VARME LIGE TIL DØREN
Oliebrændere - Oliekaminer -
BP gasolie - BP petroleum
Lille Torv 2 - Århus
Telefon 3 67 77 - 3 63 23

AARHUS NY SKOSERVICE
Alt i reparation af fodtøj
såvel gummi som lærred.
Hentes og bringes.
Rud. Wulffsg. 4 - Århus - tlf. 4 36 62

Terma elektronisk Industri 1/8

AARHUS

TRAFIKANLÆG

TLF. *6 99 00

FYENSKE PRIVATBANER

Odense-Kerteminde-Martofte - Nordvestfynske Jernbane

med tilhørende bilruter kører til

SKOV og STRAND

Telefon Odense 11 87 11

DANSK JERNBANE KLUB

Sekretariatet: Telf. HEIrup 794v (kl. 10-14)

Stedet, hvor man spiser,
og spiser godt!

HOTEL „POSTGAARDEN“

Tlf. Slagelse 52 15 05

(Hovøvej 1 gennem Slagelse)

Et »Pusterør« til DJK

DJK's bestyrelse har længe haft kik på de 2 gamle »Pusterør«, tilhørende Nykøbing F. sukkerfabrik, tidligere ØSJS nr. 2 og 3 fra 1878-79. Vi var enige om at eet af disse skulle reddes, og for kort tid siden stod det klart, at skulle der handles, skulle det være nu! Det lykkedes at få et fordelagtigt tilbud på det ene lokomotiv, vi ville vælge, og efter grundig eftersyn valgtes nr. 3 fra 1878.

I week-enden d. 24.-25. juni var et par mand i Nykøbing F for at overtage og klargøre nyerhvervelsen til sin første tur i DJK's eje, der gik til Maribo, hvor LJ velvilligst har stillet remiseplads til rådighed.

Lokoet viste sig, trods sine 83 år at være i meget fin stand, såvel rent teknisk som hvad angår udseendet. Efter opfyring lørdag eftermiddag og prøvekørsel på fabrikkens område var veteranen — Danmarks ældste køreklare normalsporede lokomotiv, klar til afgang fra sin 50 årige arbejdsplads søndag den 25/6 kl. 12. Det skete stansmæssigt med 9 lange fløjte til afsked, ikke mindst til søsteren, nr. 2, som vi desværre måtte efterlade til sin skæbne.

Kl. 13,30 blev der så givet afgang fra Nysted-perronen og med lydlige fløjte- og ringesignaler, forspændt en enkelt PF-

vogn dels med reservedele, dels med DJK-medlemmer, dampede vort nye lokomotiv afsted mod Maribo, som nåedes kl. 14,55 uden særlige vanskeligheder.

En tak til alle, der på den ene eller anden måde har hjulpet os med at redde dette interessante lokomotiv, og en særlig tak til LJ for remiseplads.

Forskelligt.

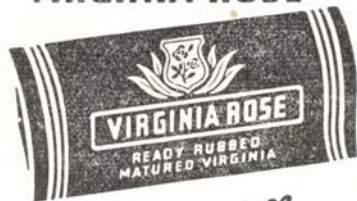
Arbejdet med vort første lokomotiv ØSJS 6, der står i Roskilde, går planmæssigt fremad, men vi hører meget gerne fra medlemmer, der har lyst at hjælpe til med dette, eller med maling og restaurering af vore vogne.

DJK holder nu »sommerferie«, og næste meddelelse udsendes ikke før i august; men det betyder ikke, at bestyrelsen eller arbejdsholdet driver den af. Vi er allerede i gang med at planlægge efterårets ture og andre arrangementer, og vi kan trygt love vore medlemmer, at der bliver noget for enhver smag. — Er De endnu ikke indmeldt i DJK, eller kender De andre, der interesserer sig for jernbaner, da modtager vi gerne Deres indmeldelse.

DJK har nu netop passeret de første 200 medlemmer. S. J.

Hold dampen oppe!

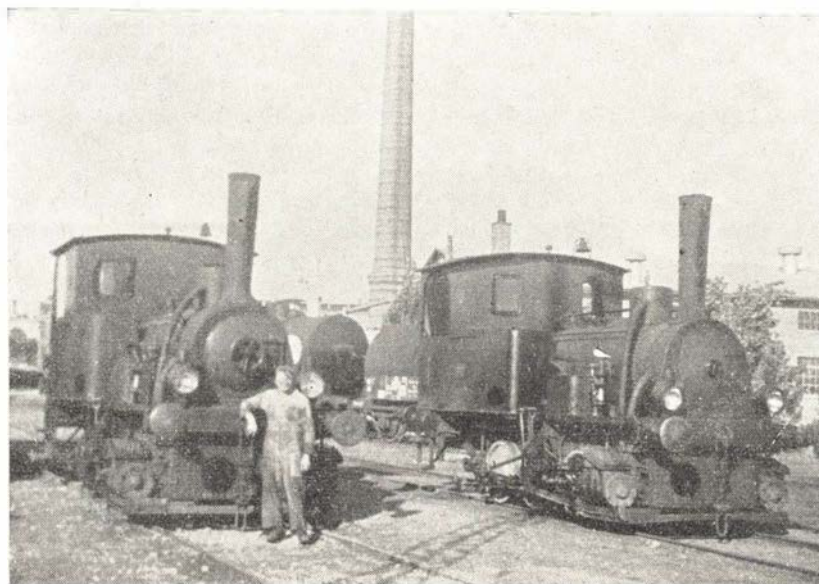
VIRGINIA ROSE

-en herlig
shagtabak

POUL PETERSEN

CIGAR- & TOBAKSFABRIKER
HORSENS

DJK's sidste erhvervelse ØSJS nr. 3

Fra dagbogen

Ølgod d. 2. juni. En lastbil med påhængsvogn kørte ved 15-tiden i grøften på en privat overkørsel nord for Ølgod st. Da sporet var blokeret af bilen, blev togene standset på stationerne, men der gik 4 timer før sporet var ryddet, og i mellemtiden måtte de rejsende beføres i biler til forbindelsesstationerne.

Tommerup d. 3. juni. I eftermiddag, hvor skinnetemperaturen viste 40 grader, opstod der en »solkurve« i det ene spor mellem Tommerup og Holmstrup, og hele eftermiddagen måtte denne strækning beføres som enkeltsporet.

Bramminge d. 4. juni. Som følge af solvarmen var skinnevidden 2 km syd for Bramminge mod Ribe blevet 5 mm for stor, hvorfor toggangen mellem kl. 14 og 18 blev indstillet.

Holsted d. 14. juni. Da lyntog Vesterhavet i aften passerede stationen, sprang en 51-årig mand ud foran toget og blev dræbt på stedet.

Grenå d. 17. juni. En varebil kørte i eftermiddag trods blinklys og klokker ud på overskæringen ved Skolebakken og blev påkørt af et rangertog. Der skete kun materiel skade.

Køgevej d. 19. juni. Da en DSB bus ved 18-tiden satte i gang fra stoppestedet i Mosede, blev den med fuld kraft bag fra påkørt af en lastbil. En af rutebilens passagerer og føreren af lastbilen måtte indlægges på hospital. Der fandtes ingen bremsespor efter lastbilen.

Værlose d. 23. juni. En to-årig dreng blev i aften påkørt af motortoget på overskæringen for Birkedalsvej. Han pådrog sig kraniebrud.

Roskilde d. 24. juni. Ved 14,30-tiden opstod der ild i en vogn læsset med tørvestrøelse. I den friske blæst føg gnister hen og tændte ild i en svellestabel. Ilden blev ret hurtigt slukket, uden at der skete større skade, men branden fik dog et tragisk forløb, idet jernbanearbejder Gunner Sørensen, der deltog i slukningsarbejdet, pludselig faldt død om ramt af et hjerteslag. Han blev kun 45 år.

Frederikshavn d. 29. juni. Et 1½-års barn var ved 19,30-tiden kommet ind på banelinien i udkanten af byen. Lokoforenen bremsede af al kraft, men barnet blev slynget væk af toget og var dræbt på stedet.

Vejle d. 30. juni. En 24-årig norsk turist er i nat blevet kørt over af et tog og dræbt lidt uden for Vejle. Da et tog kom til Fredericia bemærkede togpersonalet at en sovevogns kupédør stod åben, og da man samtidig fandt to lærredstasker på trinbrættet, lod man strækningen mellem Fredericia og Vejle efterse, og man fandt da den dræbte.

Hedehusene d. 2. juli. Da togfører C.V. Svensson i aften skulle hente et håndsving for at få et el-sporskifte skiftet, faldt han død om ramt af en hjertelamelse.

Charlottenlund d. 3. juli. En DSB-lastbil kørte i eftermiddag bag ind i en personbil på Strandvejen, der pludselig bremsede op. Personbilen blev presset op mod et træ og trykkes sammen som en harmonika og totalt ødelagt. Alle fire personer i bilen pådrog sig svære kvæstelser.

Mx-1018 er nu ankommet og sat i drift.

Sommeren over vil der, især i I-distrikt, være en del flere damploko i drift end beregnet efter tjenestekøreplanen.

Togene 145—146 til Gedser kører således med loko E, ikke sjældent med 14—15 vogne eller ca. 650 tons togvægt!!!

DAN.

SOLOFABRIKEN

SØNDERBORG

BOLETTE

Danmarksgade 45 – Tlf. 2 20 25

Frederikshavn

Hele familien velklædt på konto

Nørregades FARVEHANDEL

Lilli og Carl Hansen

Nørregade 36 - Køge - tlf. 505

Tapeter - farver

Linoleum - plastic

BRABRAND

Løgstør - Vejen - Næstved

SYGEVOGNE

i alle modeller – også motordrevne.
Forlang katalog – måltagning og tilbud gerne.

KARL JENSEN

Ndr. Strandvej 37 – Risskov

Tlf. Århus (061) 7 98 58

VIKING

Blyanter og farver
til alle formål

ÅGÅRD UNGDOMSSKOLE

Ågård (v. Kolding)

PIGER: Maj—september

DRENGE: November—marts

Almindelige skolefag og SÆR-fag med henblik på

praktisk erhvervsuddannelse

Skoleplan sendes. - Elin og Niels Birketoft

Telf. Ågård 124

Værkstedslære
Brugskunst
Træ- og metal-
sløjd
Litteratur
Musik - Køkken
Maskinskrivn.

Fyn

Vi har altid noget nyt . . .

v/ K. Christensen
SVENDBORG

Due-Petersen & Kryger

Gaasetorvet – Svendborg
Elektroinstallation
– udfører arbejder for DSB
Telefon *118

Svendborg Fingerveri

Svend Weimann
Pasopvej – Svendborg – Tlf. 1628

OSTERIET
DANA BLUE A/S
ODENSE

Odense Kvægtorv A/S

Odense – Telefon 12 07 25

MIDDELFART DAGBLAD

MIDDELFART AVIS
Telefon *865

MIDDELFART VENSTREBLAD

Dækker over hele Vestfyn

GLAMSBJERG HOTEL

K. Bull Nielsen
Hyggelige værelser - Større og
mindre selskaber modtages
Telf. Glamsbjerg 9

Fredericia

Jernbanepersonalet anbefales

Manufakturhandelen

H. L. Christensen Holbergsvej 39
Manufaktur - trikotage
Telf. Fredericia 3123

FREDERICIA MEJERI A/S

Telefon *1428

Vejle

Vejle Dampvæveri A/S

VEJLE

WEBER FOTO

Dæmningen 8 – Vejle – Tlf. 4012
Enhver art foto-arbejde udføres

Horsens

HØJGLANS

Provinsens største
og Danmarks mest moderne

AUTOLAKERERI

Sct. Helenevej 18-20 – Horsens
Telefon *2 17 00

Zeeberg & Larsen

v/ Svend Larsen
Kippervig 9 – Horsens – Tlf. 2 12 96
Skræderi og målkonfektion

DEN GRØNNE BUTIK –

Frugt – Grønt – Blomster
ELLEN NIELSEN
Stationsvej – Ejstrupholm

Get Dores indkøb hos vore annoncører

Herning

AMAZONE

Bredgade 61 - Herning - telf. 1464
Midtjyllands største udvalg
i tropefugle og -fisk
Fuglebure – akvarier – tilbehør

N. C. JENSENS EFTF.

I. Øst-Jacobsen
Uhrmager & Guldsmed
Bredgade 7, Herning. Tlf. 507

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Østergade 10 – Herning – Telf. *10

Aarhus

Har De brug for en –

ELEKTRIKER A/S EIFA

Jærgergårdsgade 36 - Århus
Telf. 2 67 66

Rullegardiner – Papir – Plastic

afhentes og lev. samme dag

HANNIBALS EFTF.

Fr. Allé 101 – Århus – Telf. 2 12 16

Aarhus opland

Hvilehjemmet »TOFTEN«

Rolige, syggelige omgivelser og
god forplejning
Anna Bonnerup,
sygeplejerske
Toftevej 2 - Brabrand
Telf. Aarhus 6 03 60.

E-S Beton

Elementer og bteonvarer
til alle formål
E. STAVENSØ
Ingeniør – M. a. I.
Sletvej – Højbjerg – Tlf. Århus 7 11 39

ILSES KOLONIAL

Tulipanvej 22, Risskov. Tlf. 6 78 67
ALT I KOLONIAL
til billigste priser.

Privatbane-

nytt...

Privatbanefunktionærernes Forbund har holdt delegeretmode i Kolding. Formanden, togfører R. M. Solund, Kolding, ønskede på grund af alder ikke genvalg. Som formand valgtes derefter togfører Bruno Jørgensen, Nakskov. Forslag til ændring i forbundsloven om at ingen kan beklæde tillidshverv i forbundets ledelse efter det fyldte 67. år vedtoges.

Som tak for sit mangeårige store arbejde i forbundets ledelse udnævntes togfører Solund som æresmedlem i forbundet.

Odense valgtes til modested for næste delegeretmode.

Frederiksværkbanen havde sidste år et underskud på 458.135 kr. mod 369.053 kr. året før. På generalforsamlingen udtaltes megen kritik af banens koreplan, og det blev derfor lovet, at banens forslag til ny koreplan fremtidig ville blive sendt kommunerne til gennemsyn og udtalelse. Banen har haft en stigning i antal rejser på 21.000, hvilket har givet en merindtægt på 25.000 kr. Rutebilerne har haft 10.000 flere passagerer end i 1959, og det har givet en indtægtsstigning på 43.000 kr. Derimod er den befordrede godsmængde faldet med 14.000 t.

Lollandsbanen har haft et underskud på 842.315 kr. mod et underskud på 1.058.218 kr. året før, altså en regnskabsforbedring på mere end 200.000 kr.! Antal rejsende er steget med 53.000 hvoraf de 44.000 var togrejsende og de 9.000 var stigning i rutebilbenyttelsen. Godsbefordringen viste en stigning på

14.500 t. Da forbindelsessporet mellem Rodbyhavn og den nye færgestation nu er etableret, venter banen stigning i godsbefordringen dertil.

Horsens-Bryrup-Silkeborgbanen har nu fået fornyet garantien for underskuds-dækning i 5 år indtil 1967.

Ørnhojbanens likvidationsudvalg har nu solgt 21 vogne af forskellig art til fa. H. J. Hansen i Odense for kun 36.063 kr. Fa. Petersen & Albechs Vejle-afdeling købte skinner m. m. for 417.397 kr. fra Ringkøbing strækningen og 233.168 kr. for Holstebro strækningen. Banens 80.000 sveller blev ikke endelig afhændet, men der blev givet et tilbud på 84.500 kr.

Statsanstaltens årsberetning

Nytegninger for over 307 mill. kr.

Statsanstalten for Livsforsikring har nu udsendt sin beretning for året 1960.

Hvis man fordyber sig lidt i denne publikation, vil man opdage, at der bag det beskedne ydre skjuler sig en institution, der i allerhøjeste grad er med til at sætte sit præg på livsforsikringsagen. Det er imponerende, at Statsanstalten i 1960 har tegnet nye livsforsikringer til en samlet sum af godt 307 millioner kroner, det største resultat, der nogensinde er nået her i landet. Nytegningen af livrenter og øvrige renteforsikringer androg i 1960 ca. 32 millioner kroner årlig hævning.

Ved udgangen af 1960 udgjorde Statsanstaltens samlede bestand af livsforsikringer 2.910 millioner kroner, medens bestanden af renteforsikringer på samme tidspunkt udgjorde 174 millioner kroner årlig hævning. Det er tal, der til fulde be-

kræfter Statsanstaltens førerstilling inden for dansk livsforsikring.

Bestemmelserne om fritagelse for præmiebetaling på grund af erhvervs- og arbejdsudygtighed — midlertidig eller vedvarende — er i 1960 kommet 292 forsikrede til gode.

Statsanstaltens 5-årige bonusudlodning, der altid imødeses med glæde af de forsikrede, tager sin begyndelse i foråret 1962 og omfatter de forsikringer, der er tegnet for 1. januar 1961, og i løbet af efteråret i år vil det blive bekendtgjort, hvor mange millioner der som bonus skal komme de forsikrede til gode.

Rejs

til den danske riviera

og de dejlige badestrande —

med

**HELINGØR-HORNBÆK-GILLELEJE-
BANENS TOG OG BUSSE**

Århus

Hobbyforretning

Frederiksgade 17 - Telf. 2 41 67

Alt til modeljernbaner

Frimærker og tilbehør

Mankoliste-service

Skandinavien—Holland—Frankrig—Schweiz o. a.

Verner Østergaard

Skolegade 24 - Århus - tlf. 2 76 02

HOBBY HOUSE

Paradisgade 12

Århus — Telf. 2 00 62

Et hus fyldt med hobbyartikler

ALLEN-TRAKO slåmaskinen

engelsk - dansk - anerkendt

Eneforhandling

Borup

ERIK W. NIELSEN

Tlf. Borup 29
1. kl.s kød og flæsk.
Hjemmelavet pålæg.
Alt i konserves.

Borup-Kimerslev kommune

Velbeliggende grunde
til bolig og industri.
Fordelagtige vilkår.
Alle oplysninger på tlf. Borup 110

ERIK SØE OLSEN

Urmager – Guldsmed
Borup. Tlf. 63

PALLE PEDERSEN

Manufaktur – Herreekviperung
Borup st. Tlf. 74

SCANDIA-PLASTICS

udfører specialopgaver
i plastics
Tlf. Borup 150

Povl Møllers Maskinfabrik

Aktieselskab
Borup - Telefon 27

Slagelse

Jernbanepersonalet anbefales

Pensionatet

Fru S. Eriksen - Løvegade 10
God og veltillavet mad.
Telf. Slagelse 52 28 38

Jernbanepersonalets damer anbefales

DAME-SALONEN

V. Ringgade 19, Slagelse, tlf. 52 22 72
1. kl.s moderne hårpleje
Nobel betjening
Anni Jeppesen

Vordingborg

POLYFOTO

Algade 68 – Vordingborg – Tlf. 579
Atelier og fotohandel.
Spec.: Teknisk foto

Frk. Hansen & Rasmussens Viktualieforretning

v. IB JØRGENSEN
Algade 15 – Vordingborg – Tlf. 15
1. kl.s hjemmelavet pålæg og salater.

Jernbanepersonalet anbefales

PENSIONATET

Næstvedvej 6 – Vordingborg
Et 1. kl.s madsted

Jernbanepersonalet anbefales

Urmager Erna Schrøder

Grundtvigsallé 16 – Vordingborg
Tlf. 531

Helsingør

Is- og Pølse-kiosken

vis a vis Sveasøjlen - Havnen
telf. 21 29 52

KRONBORG FLØDE IS HELSINGØR

C. Stürup & Co.'s Eftf.

Aktieselskab
Trælastforretning
Helsingør – Tlf. 21 00 49

SPAREKASSEN for Helsingør og Omegn

Legetøjsmagasinet

Grete Hansen
Skt. Hansgade 19 - Ringsted
Telefon 354
Stort udvalg i mekanisk legetøj
trælegetøj og bijouteri

Hillerød

Aktieselskabet
HILLERØD LANDBOBANK
udfører alle bankforretninger
Tlf. Hillerød 700

P. NORDSTEN A/S

Landbrugsmaskinfabrik
HILLERØD

København

A A B A L

Det danske Vindueskompagni
Udfører arbejder for DSB
Vinduespolering overalt
P. Bangsvej 233 . Valby . Tlf. 71 49 81

PREBEN SCHULTZ

Blikkenslager – aut. gas og vandm.
Howitsvej 18 – Tlf. Gothåb 6206
Privat: Fasan 4520
Udfører arbejder for DSB

GLARMESTER A. HANSEN & SØN

(Dansk Glasmaleri)
Udfører arbejder for DSB
Valby Langg. 30 . Tlf. Valby 1 og 353

WILLY BENTZEN

MURERMESTER
Udfører arbejder for DSB
Strandvej 615 – Tlf. Bellevue 129

CHR. JENSEN

Blikkenslagermester
Stiholmsvej 2 – Birkerød
Udfører arbejder for DSB
Telf.: værksted 810744, privat 810291

KAI NIELSEN

Blikkenslager – aut. gas- og vandm.
Amtsvej 13. – Tlf. Allerød 46
Skiferarbejde . Sanitet . Centralvarme
Udfører arbejder for DSB

K. F. U. M.

Jernbanegade 19, Næstved
Selskaber indtil 150.
Værelser udlejes. – Tlf. 72 19 84

MODEL JERNBANE

Vi bygger en remise (IV).

Denne gang bringer vi fjerde og sidste afsnit af byggevejledningen til modelbansens remise.

Vi mangler kun at omtale fremstillingen af portene og ventilationsskorstenene, samt monteringen af disse.

Fig. 1 viser i naturlig H0-størrelse, hvorledes en portfløj fremstilles. Selve portfløjen a udskæres af 0,5 mm zinkplade. Vi må nøje overholde dimensionerne på tegningen. Det er ligeledes af betydning, at de forskellige rette vinkler på tegningen også går igen på zinkpladen, ellers vil den færdige port komme til at gabe noget så grusomt, når den er monteret.

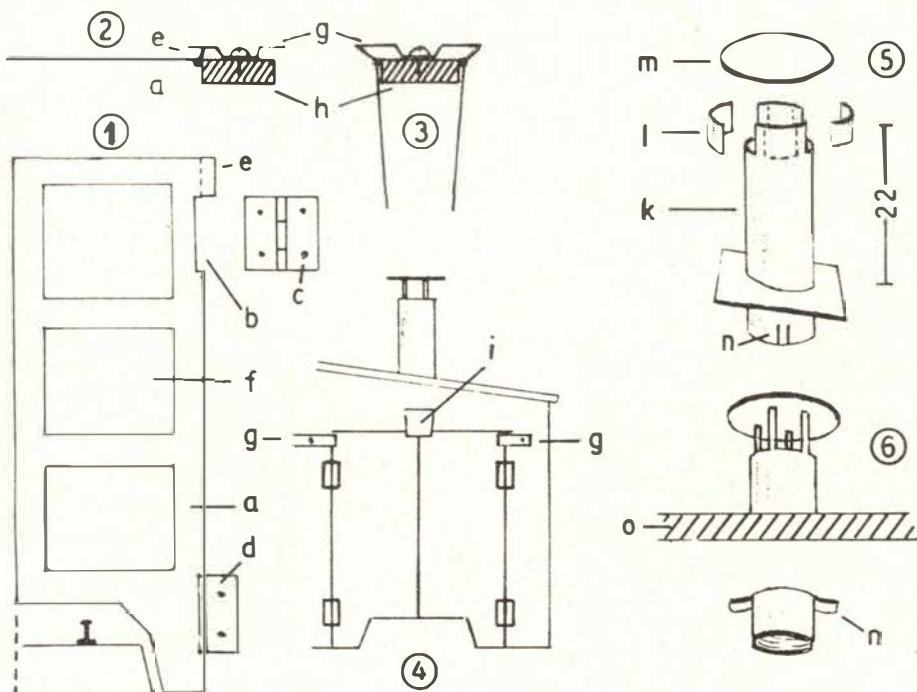
B er en lille udskæring, hvis størrelse

retter sig efter størrelsen af hængslet c. Hængslerne købes færdige og så små som mulige. Evt. kan det blive nødvendigt at save lidt af dem. Fig. c viser en passende størrelse.

D viser et hængsel fastloddet til portfløjen. Hængslet fastloddes på bagsiden af denne.

E er den flig, hvorved portfløjen fastholdes i lukket, henholdsvis åben stilling. Fligen bøjes i en vinkel på 45° efter den punkterede linie.

F er en fyldning, her kun til pynt, har dimensionerne 14×17 mm og fremstilles som portfløjen af 0,5 mm zinkplade. Loddes fast på forsiden af portfløjen. Det er naturligvis af betydning for det gode udseende, at alle tre fyldninger er lige store, og at de fastloddes lodret under hinanden.

Arbejdstegning til remise IV

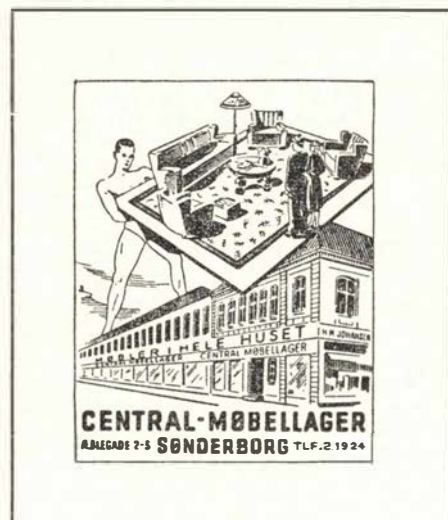

Fig. 2 forklarer nærmere hvorledes portens »låsemekanik« virker. På figuren, der er set fra oven, betegner a portfløjen med den ombojede flig e, g er et fjederblik, hvis tryk mod fligen e holder porten i lukket stilling. G fremstilles af hård messingplade. Som materiale hertil anvender vi en lamel fra et fladt lommelampebatteri. Vi klipper en strimmel ud, der er 4 mm bred, bukker den i facon efter tegningen, altså som et M, der er »trådt på«.

I midten af G borer vi et lille hul, og ved hjælp af en lille, rundhovedet træk-skruer fastgøres i til bagsiden af den midterste murpille h.

Fig. 3 viser hvorledes fjederstykket holder de to midterste portfløje i åben stilling.

Fjederstykkerne til de to yderste portfløje skal naturligvis kun være enkelte, altså med fjeder til kun den ene side. Fremstilles iøvrigt på samme måde som det på tegningen viste fjederstykke.

Fig. 4 er en sammenstillingstegning, der nærmere forklarer monteringen af portfløje, hængsler, fjederblik samt stopklodsen i. I er blot et lille blikstykke, der fastgøres på bagsiden af portåbningen for at hindre portfløjene i at dreje ind i remisen.

Fig. 4 angiver ligeledes ventilations-skorstenenes placering lodret over spormidte og over midten af portåbningen.

Juul Nielsen

MURERMESTER

Heramsgade 15 - Aarhus
Telf. 6 84 11

Skorstensbyggeri - Kedler
Murerarbejde - Betonarbejde

BLIV TILFREDS - gå til specialisten, når det drejer sig om slibning af knive, sakse samt alt i skærende instrumenter.

SPECIALMASKINER til værktøj og plæneklipper.

Aarhus Kunstsliberi og Knivmagasin

Studsgade 46, Århus. Tlf. (061) 3 62 18

Aarhus

W. BANZHAF A/S

Adda

regne- og bogholderimaskiner
Søndergade 8 - Århus - tlf. 2 25 33

Symaskiner - stadig et sting foran
Reparationer udføres
Bruunsgade 51 - Århus
Telf. 3 31 21

— ny energi
til dansk industri

Århus

* 3 69 22

NIMBUS BUDENE

Stort som småt -
Biler, motorcykler, vogne
indtil 2½ tons.
Samsøgade 4 - Århus - Tlf. 2 33 88

A/S COORDINA

Aktieselskabet

Brødrene Dahl
Århus

MAJA GAMMELGAARD

Bog- og papirhandel
Ny Munkegade 4, Århus - Tlf. 2 17 37

Aarhus Bedemands- og Begravelsesforretning

H. J. Madsen
Ring til 2 28 66
(også søn- og helligdage form.)
Jægergårdsgade 17-19, Århus

AARHUUS PRIVATBANK

Langenæs afdeling
Skanderborgvej 20, Århus
Tlf. 4 45 22

Få plads til en hobby-kælder, tal med
SOS om installation af nyt oliefyr.

Skandinavisk Oliefyr Selskab

Sct. Pauls Pl. 12 - Århus - tlf. *2 86 11

Aarhus Kul-Kompagni

Havnegade 6, telf. *20133
Kul - Koks - Cinders
Brændselsolier

Jernbanepersonalets damer
anbefales
Damefrisørsalon „LADY“
v/ fru Ida Vinderskov
Max Møllersgade 2 B - Århus
1. kl. nobel betjening
Telf. 2 59 39

I. P. Lunds Eftf. A/S

Gørtler - Metalstøber
Metalvarefabrik
Armaturfabrik
Klostergade 18 - Aarhus
Telefon 2 00 48

TH. PEDERSENS EFTF. Ove Ebbesen

Nørre Allé 81-83, tlf. 2 84 47
Herre-, dame- og stueure
samt optik
1. kl.s reparationsværksted

Jernbanepersonalet handler i

E. B. M.
Østergade 1, Århus - Tlf. * 2 17 77

Har De brug for en vogn?

VW - Rekord - Caravan - Kap-
tajn - VW-bus
udlejes uden fører

Skandinavisk Autoudlejning A/S

Kystvej 23, 1. sal - Århus
åben dag og nat - tlf. 3 07 35

Brabrand-Århus Rutebil

Telefon 6 01 93

Salon Femina

alt i moderne hårpleie

E. Skorstengaard

Jægergårdsg. 47 v. linie 4
stoppested
Telf. 2 89 51 - Århus

TREPKA-KIOSKEN

Trepkasgade 10 (v. Kiers Plads)
Tlf. Århus 2 40 24
Dag- og ugeblade, papir,
telegrammer, bøger, film.
A/S Aarhus Kioskselskab
Grethe Danielsen

Betro os Deres møbler

Gamle møbler bliver som nye.
Vi har de rigtige mølægte møbelstoffer
og ommonterer også med Deres eget stof
- Prisen bliver vi nemt enige om.

AUG. THOMASSEN

Knudriisgade 28, Århus. Tlf. 3 11 85

Korset Specialisten

Dagmar Schultz Petersen

KAWO korsetter

Ryesgade 28 - Telf. Århus 2 40 28

Sv. Aa. Brandstrup Kolonialforretning

Sdr. Ringgade 47 - Århus - tlf. 4 32 44
Kolonial - vin - konserver - tobak
1. kl.s kaffe

K. Søndergaard

Auto værksted
v. N. Zaremba - Tordenskjoldsgade 73-75
Stort reservedelslager
Tlf. *6 86 88

Afstanden fra tagets endeflade til centrum af skorstenen er 5 cm.

Fig. 5 illustrerer fremstillingen af en ventilationsskorsten, der består af et 3,5 cm langt messingrør. Rørets diameter er 1 cm. Skorstenshætten laves ved at save otte snit 0,5 cm ned i enden af røret. Angivet med lodret punktering på tegningen.

Herefter laver vi fire vandrette savsnit. Disse snit skal mødes med de lodrette snit, hvorefter vi kan fjerne stumperne l. Alle savsnit udfores med en fintanded klinge.

De herved opnåede fire ben files nu rene. Alle grater fjernes, således at benene bliver ensartede, som vist på fig. 6 øverst.

Skorstenshættens dækplade m er en 15 mm cirkulær messing- eller zinkskive. Loddes fast.

Skorstenens fundamentplade er 15×15 mm. Udklippes af 0,5 mm messing- eller zinkplade. I centrum af pladen dels bores, dels files et hul, der passer til skorstenrøret. Hertil fastloddes pladen, sådan at den får samme hældning som taget.

Skorstensrørets længde ovenfor pladen er 22 mm.

Skorstenen fastgøres til remisens tag ved hjælp af to tappene, der saves i den nederste ende af røret. Tappene bukkes ud efter og presses op i taget o, og skorstenen er monteret, fig. 6.

Og så skal remisens lige males. Sider og gavle er murstensrode, taget eternitgråt, skorstenene aluminiumsfarvede, portene mørkegrønne. Remisens indre males hvidt.

J. B. Dyrkilde.

FOTO hobby

CN 17 AGFAs universalfilm til farve og sorthvid.

Denne udmærkede film er i og for sig ikke nogen nyhed, men i den senere tid er dens anvendelsesmuligheder blevet så mange, at man næsten er i stand til at klare sig alene med CN 17 i kameraet.

Man får med denne film farvenegativer, efter hvilke der kan fremstilles papirbilleder og diapositiver, såvel i farve som

De Skulle Brug

KAMERAER OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

i sort-hvid. For denne film er det tillige ligegyldigt, om det regner, eller om solen skinner, om man fotograferer indendørs ved kunstlys eller med lynlyslamper. lig kopieringsmulighederne er en stor hjælp, da man ofte kommer ud for, at familie og venner ønsker sig kopier; et ønske som nu kan imødekommes for en overkommelig udgift, uanset om billederne skal klæbes i album eller vises som farvelysbilleder.

CN 17 belyses som 17 DIN. Til de mere krævende fås desuden småbilledfilmen Agfacolor CN 14, der belyses som 14 DIN.

Filtre: Ved kopieringen neutraliseres eventuelt farvestik ved hjælp af de hertil beregnede kopifiltre, og man kan derfor ved optagelser ved dags- eller kunstlys se bort fra brugen af kompensationsfiltre. Til optagelser i højfjeldet og ved havet kan et farveløst UV-filter anbefales, og mod

generende reflekser bruges et polarisationsfilter.

Skal man ved en dagslysoptagelse blitze ind i en skygge for at lette lidt på den, anvendes elektronblitz eller blå blitzlampe.

CN 17 leveres som småbilledfilm, rulle- og planfilm, men ikke som metervare.

Vigtige farvefoto-råd.

Når De fotograferer med negativ farvefilm, bør De altid sørge for, at motivet er nær billedets yderkant.

De elektroniske printere, der i reglen bruges, afmasker desværre så meget af negativet, at De risikerer »afskårne« hoveder, fodder etc., såfremt disse befinder sig for nær negativets kanter.

Farvebilleder tåler som bekendt ikke direkte sollys. Der findes dog speciallakker, der i vid udstrækning beskytter mod indvirkning af ultraviolette stråler.

En farvefilm bør ikke sidde længere end 6 uger i kameraet og skal derefter hurtigt fremkaldes.

Personalia

Hedensted

Trafikkontrollor H. Kristensen, Holstebro, er udnævnt til stationsforstander i Hedensted, hvor stf. J. B. Cramon har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Herlufmagle

Trafikeksp. F. Zelasny, Dalmose, er udnævnt til stationsmester i Herlufmagle, hvor stf. J. P. Rasmussen efter ans. er flyttet til Tistrup.

Nivå

Trafikkontrollor J. Knoblauch, Fredericia, er udnævnt til stationsforstander i Nivå, hvor stf. V. J. N. Kaas har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Roslev

Trafikinsp. S. A. R. Pedersen, Holsted, er udnævnt til stationsforstander i Roslev, hvor stf. N. H. Jacobsen efter ans. er flyttet til Kavslunde.

Alle gymnaster foretrækker

GYFA

gymnastikdragter og gymnastiksko
Forlang katalog

GYFA - Glamsbjerg - telefon 110

Amatør se her!

Alle størrelser film fremkaldes, kopieres og forstørres. 6x9 40 øre - 7x10 50 øre - 9x9 og 9x12 55 øre - 13x18 2 kr.

Kvalitetsarbejde - hurtig levering - send Deres film til NØR'S FOTO Bülowvej 2! - Eva 1686 - Khhv. V.

Aarhus

EXAM. TANDTEKNIKER
Vestergade 4 - Århus - tlf. 3 43 43
Kl. 9-18 - Fredag kl. 9-20

OLESEN'S KØRESKOLE

Teoriskole. - Ny Rekord og scootere
m. el. start. - Vogne udlejes u. fører.
Stadion Allé 64 - Århus
Tlf. 4 27 27

BYENS OST

- byder ikke alene på alt i ost.
Her er også alt i hjemmelavede sild
og lækre salater - og ostebødet
er selvfølgelig også en af vore
specialiteter.

Velkommen i

BRUUNSGADE 32 Tlf. 2 24 74

EL

HELGE PAULSEN

Aut. El-installatør
Harald Jensens Plads 1 A
Århus - Tlf. 3 04 15

Se her!

Gælder det møbler eller tæpper - så
Trøjborg

Møbelmontering

Dr. Margrethesvej 1-3 - Århus
Telf. 6 44 50

Knallerter - cykler - radio og fjernsyn
køber De fordelagtigst hos

AXEL LAURSEN

Sønder Allé 29 - Skovvejen 24
Århus - Telf. 3 31 64

Bliv smuk påny i

SALON CORNER

v/ fru Liss Rosenbom Hoffmann
Hj. af Chr. Winthersvej og
I. P. Jacobsensvej - Aarhus
Telefon 5 88 10

Jeg har nedsat mig i Aarhus
Magasins hus, Åboulevarden 70.
Kons. 11-14.30. Lørd efter aftale.

E. FRANK EISUM ØJENLÆGE

Dagny Bervaldd Nielsen Damefrisørsalon

Alt i moderne hårpleje
Vesterbrogade 7 - Århus - tlf. 3 02 10

Aarhus Kølerfabrik I/S

A. & L. Jørgensen
Nørrebrogade 34 - Århus
Telf. 2 86 27
Kølere til alle slags
entreprenør-motorer m. m.

MEJERIUDSALGET

Ringkøbingvej 15, Århus, tlf. 26415
1. kl.s mejeriprodukter
Øl - sodavand
Brød og kager

Hasle Møbelmontering

Alt i nye møbler og tæpper,
tilbud på ombetrækning
Minthøjvej 9 . Tlf. Århus 5 76 54
Se udstillingen Sjællandsgade 52, Århus

ESSO service station

ved CERES, Århus. Tlf. 3 21 92
Benzin - olie - vask og smøring.
Person- og varevogne i topklasse
udlejes.

Tandlæge

Villy Grove Madsen

har pr. 1. april overtaget tandlæge
Børge Søndergaards praksis
Harald Jensens Plads 9, Århus
Tlf. 4 38 01

Domus Optica

Cornelius Knudsen

Briller - kikkerter
Søndergade 4 - Århus - telf. 2 44 70

H. H. MADSEN & SØN

Kød - flæsk - pålæg
Fr. Allé 129 - Århus - Telf. 2 41 77

K F U M Restaurant

Klostergade 37 - Århus - Tlf. 2 10 77
1. kl.s spisested - Hurtig servering.
Familiefester af enhver art modtages
til absolut rimelige priser.
CHR. MULRAD

AAGE ERIKSEN

Murer- og entreprenørforretning
Katrinebjergvej 95
Århus
Telefon 6 99 55

TROPE

automatisk olielyr
Tilsluttes alm. lysnet
Salg - Installation - Service
HAKON CHRISTENSEN
Chr. X's vej 193, Århus, tlf. 4 34 64

JUL. MADSEN & SØN

1. kl.s herre- og dameskrædderi,
Mejlgade 74, Århus
Habitter til kr. 138,00
Damedragter fra kr. 128,00
af Deres eget stof.
Vi garanterer for fineste snit og pasform.
Vi reparerer, omsyr og renser.
Stort udvalg i gode stoffer.

„Lenes Blomster“

Ny Munkegade 18 - Aarhus
Telefon 30435
Blomster - Kranse
Dekorationer

Aarhus opland

VIBY KOKS

Tunge koks, velegnet til kakkellov og
centralfyr. Bestil hos Deres brænd-
selshandler eller direkte fra
Viby Gasværk - Tlf. Viby 4 13 33

Viby Brugsforening

Kongevej 18, Viby J. Tlf. *4 07 00
Østerallé 30, Viby J. Tlf. 4 16 70
Rosenvangsallé 2, Århus. Tlf. 4 05 23

VIBY BLOMSTER

Kongevej 20
Telf. Århus 4 38 08
Buketter
Kranse
Dekorationer
leveres overalt

Rønbjerg

Trafikekspedient J. P. Jensen, Ørbæk, til stationsmester i Rønbjerg, hvor st. N. P. Damskov har søgt afsked på grund af alder (69 år).

Trustrup

Trafikkontrollør J. Friis, Næstved, er udnævnt til stationsforstander i Trustrup, hvor st. C. O. Eriksen har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Dødsfald

Baneformand H. Pedersen, fh. Gørding, 92 år.

Stationsforst. A. Vig-Nielsen, Røde-Kro 1929—33 og Åbenrå 1933—41, 86 år.

Portør J. V. Pedersen, fh. Birkerød, 84 år.

Trafikkontrollør J. Aa. Møller, fh. Cvk. Kh., 84 år. Møller var i en meget lang årrække bibliotekar for sjæll.falsterske bibliotek.

Pakhusmester N. Chr. Nissen, fh. Fredericia, 82 år.

Overportør Chr. Muurholm, fh. Sønderborg, 75 år.

Overportør N. P. Plæhn, fh. Roskilde, 74 år.

Trafikkontrollør J. C. Kihl, fh. Kontrolkt. 73 år.

Stationsforst. K. M. B. Jensen, Hadsten 1944—54, 71 år.

Stationsforst. J. J. Beck, Viborg 1949—61, 68 år.

Rangermester L. J. Blickfeldt, fh. Gb., 68 år.

Lokofører H. J. Poulsen, fh. Esbjerg, 68 år.

Togfører C. V. Svensson, Kh, 64 år.

Overbaneformand V. V. Nielsen, Fredericia, 63 år.

Togfører J. Madsen, Randers, 63 år.

Trafikkontrollør A. G. Pedersen, Ålborg, 57 år.

Rangerformand S. J. Simonsen, Hillerød, 45 år.

Danske Jernbaners Afholdsselskab

har holdt årsmøde i Fredericia. Fmd. o.trafikass. K. Zederkof, Fredericia, meddelte bl. a. at medlemstallet viste nogen tilbagegang væsentlig på grund af dødsfald, men Fredericiakredsen kunne notere en betydelig fremgang foran Svendborg, så kreds-vandrebanneret gik i år til Fredericia. Man har måttet afhænde feriehjemmet ved Sæding strand, hvilket vil give kassen en indtægt på 3000 kr. over en seksårs periode. Fmd. sluttede med at sige, at det var forkert, når nogen havde den opfattelse, at DJA sammen med den øvrige afholdsbevægelse var blevet overflødig. Opfordrede til forstat at gøre en indsats for sagen.

Centralværkstedets orkester,

Århus

var i maj måned på en vellykket turne til Luxembourg, Orleans og Paris. I Orleans deltog orkestret i Jeanne d'Arc-festlighederne, hvor optogene havde en længde på 3 km og selve marchturen blev på 15 km. I Paris blev orkestret modtaget på byens rådhus, hvor der blev overrakt orkestret forskellige gaver.

I dagene 24.—27. juni havde orkestret besøg af et 70-mands jernbaneorkester fra Paris. Dette orkester fylder i år 100 år, i hvilken anledning franske baners kulturfond har givet orkestret denne rejse som gave.

BOG-anmeldelser

Railway Adventure.

Phoenix House Ltd., London WC 2. 176 sider, 27 illustrationer. Ca. kr. 13,00.

Jernbane-Bladet har før omtalt den morsomme lille engelske jernbane Tallylyn Railway (udtales ejendommeligt nok — da det er valonsk — Taliflin). Her er banens interessante historie fra at være en af de bedste og travleste smalsporede industribaner over nedlæggelse til genopståen som veteranjernbane og i dag i fuld drift og med overskud. Det er en morsom og lærerig historie, der bl. a. vil kunne inspirere de, der pulser med tanken om at gøre mere for jernbanens bevarelse.

Der Rhein.

Deutsche Buch-Gemeinschaft, Darmstadt. 80 sider, 135 illustrationer. D. kr. 13,20.

Atter en DBG-bog af format, denne gang med ægte læderryg og guldtryk om selveste Rhinen. Denne flod, der er så interessant et objekt for turisme som den er af betydning for tysk industri, får i denne bog en virkelig fornem fortaler. Billederne skildrer såvel kulturminde-mærker som turistens snævre gyder og industriens transportbånd og vinrankernes skråninger.

Særlig interessant for en jernbanemand er den transportfaktor, Rhinen har betydet gennem tiderne og stadig betyder i sit samarbejde med de Tyske Forbundsbaner.

Grosse Meister Moderner Malerei.

Deutsche Buch-Gemeinschaft, Darmstadt. 98 sider, 96 reproduktioner, deraf 48 i farver. D. kr. 26,40.

Da der blandt jernbanemænd er mange, der er kunstinteresserede og dyrker malerkunsten selv, vil det have interesse at studere denne bog i DBG. Formatet er stort, læderryg med guldtryk, og reproduktionerne i farve er af højeste klasse og — heldigvis — ikke de, der sædvanligvis gives.

Selvfølgelig er folk som van Gogh og Cezanne repræsenteret, men ulige mere interessant er velnok (for os Høst) de sjældnere som Diego Rivera, Matthew Smith og Oskar Kokoschka blot for at nævne tre.

Og i denne forbindelse skal nævnes, at DBG har nogle glimrende mapper med reproduktioner. Disse er i stort format med 10 stk., og koster kr. 6,60. Jas.

Geliebte Dampflo.

K. E. Maedel, Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart. 154 s. 6 farve- og 112 sort/hvid fotos. ca. kr. 19,50.

En rigtig bog for alle venner af damplok. Man kan ikke andet end blive grebet af den særlige jernbaneromantik, der i over 100 år har været fast forbundet med damploko. Desværre står de nu for en fuldstændig udslettelse, men i denne prægtige bog får de et vemodigt, værdigt og fortjent farvel.

En bog, ingen jernbanemand bør savne! S. J.

Modelling the Old-Time Railways.

A. & C. Black, London W1. 250 sider, ca. kr. 16,00. . .

De gode gamle dage for jernbanerne interesserer modelbyggerne mere og mere. Og det er vel egentlig ganske naturligt. For netop dengang var jernbanerne virkeligt farverige, og der fandtes de mange pudsige ting omkring skinnerne, som »gør en rigtig jernbane«.

NYHEDER FRA HAMBORG

„Farbige 6“, luksuspakninger er med 6 stk. i forskellige farver . . . . . kr. 3,75
Primus, guldfolioæske med 3 stk. — sartrosa og parf. kr. 1,85
Tresor-lommespejle, diskret i farver med 3 stk. . . . . kr. 3,00
Amigo, den glasklare — i guldfolioæske med 3 stk. . . . . kr. 1,65
„R-3“, præpareret med hygiejnisk creme — 3 stk. . . . . kr. 2,00

Varerne er gennemkontroll. og sendes diskret, ved forudbet. portofrit.

Eneforhandling for GE-HA Gummiwaren - Hamborg

JYDSK SPECIAL IMPORT

Skovvangsvej 36 - Aarhus - Giro 6 61 94

WINTER

navnet på danske kvalitets legecykler og løbehjul. Kendt og skattet af forældre og børn i mange lande. Støt dansk industri — støt dansk eksport — forlang derfor

WINTER

Det er nogle af disse ting, forfatteren har samlet i sin bog, der dels bygger på hans personlige erfaringer, dels bringer mange værdifulde tips fra andre »gammeldags« anlæg.

British Narrow Gauge Railways.

A. & C. Black, London W 1. 110 sider, ca. kr. 19,00.

Og medens vi taler om det gamle, hvad kan så egentlig være mere gammeldags end en rigtig smalsporet jernbane. Netop som de er i England er de prototypen på en god gammeldags bygge, der for længst er forsvundet på kontinentet. Så lad os nyde bogen som et minde — og som en god vejleder for modelbyggeren.

Freight Cars Rolling.

Simmons-Boardman Publ. Co., NY. Stort format, gennemillustreret, ca. kr. 37,00.

Godsvognen er ikke mindst et interessant kapitel i USA's jernbanhistorie, og denne bog, der handler om dagens godsvogne og deres omløb vil interessere manges en jernbanemand, der i det daglige må tumle med tilsvarende problemer herhjemme.

Det, der først og fremmest imponerer, er vognens kolossale størrelse, altid fire-akslede, og som oftest med en kapacitet på 100 tons eller mere.

Men de moderne rangeranlæg skal også nævnes, selvom vi er ved at komme godt med i Europa, og måske de endda på et enkelt område kunne lære fra os.

Eisenbahn-Verkehrsdienst.

Carl Röhrig Verlag, Darmstadt. 388 sider, ingen illustrationer, ca. kr. 26,00.

Atter en fortræffelig bog fra det tyske »jernbane«-forlag, vi så tit har anmeldt bøger fra. Denne gang er det den såkaldte trafik tjeneste, der er under debat behandlet af eksperter.

Blot kapitler som trafik tjenestens opgaver og organisation, godstrafik, forvaltningsforskrifter, erstatningsansvar, beholdertrafik, trafikreklame, ja de giver et indblik i, hvilke emner, bogen behandler. Det er et helt lille »værk« for den, der beskæftiger sig med jernbanetrafikken i praksis fra den administrative side, og der er mange gode råd at hente, men selvfølgelig også ting, der ikke helt kan omplantes til vore forhold.

The Interurban Era.

432 sider, 560 fotos. Kalmbach Publishing Co., Milwaukee, USA, ca. kr. 108,00.

En »Interurban« er et typisk amerikansk begreb, en form for jernbane, der ikke kendes i andre lande. Disse tog har over sig noget af sporvogns-præget, men samtidig er de så ganske givet typiske jernbane, så typiske, at de mere falder ind under denne kategori. F. eks. havde de fleste gods- og post-transport.

Deres længde varierer fra nogle få km helt op til 200, og de forbandt som regel et par eller flere nabobyer, der naturligt havde samfærdsel, samtidig med at de ofte mere eller mindre tog sig af den helt lokale transport.

Men læs bogen, og lad den tale for sig selv. Ud over at være særdeles interessant lektur, giver bogen modelbyggeren mange fine ideer fra både den nyere tid og fra de helt gamle dage.

Næstsidste nyt!

Næsten sandfærdigt

Londons skrappeste lommetyv stod på en af undergrundsbanens perroner i nærheden af en ung pige, der tydeligvis var turist. Han listede med vanlig mesterskab hånden ned i hendes frakkelomme — og pigen vendte sig lynhurtigt om.

— Den går ikke, sagde hun bebrejdende. — Jeg er selv førende inden for faget i Italien.

Det var naturligvis uundgåeligt, at de blev gift, og der kom en lille dreng i ægteskabet, som man ventede sig meget af. Med de forældre . . .

Desværre var drengen vanskabt fra fødslen. Hans ene hånd var fast knyttet, og alle forsøg på at åbne den var forgæves. Til sidst gik forældrene til en kendt engelsk specialist, og han forsøgte med et utraditionelt middel. Han tog sit guldur op af lommen og lod det svinge i sin kæde foran drengens hånd. Det hjalp — hånden åbnede sig.

Og indeni lå jordemoderens vielsesring.

Fra de gamles bæk

— Jeg så du gik ud i går middag, hvor skulle du hen?

— Jeg skulle til Jensens begravelse.

— Jamen — du havde jo kludesko på!

— Ja, der stod jo, at begravelsen foregik i stilhed!

Køreledningstjenesten

onsker tilbud på gummistiger med knæled, samt strømlose bidtænger med både over- og underbid.

Fra køreskolen

Som de ruller hen ad vejen ser eleven to mand klatre op i en telefonpæl.

— Hvorfor gør de det? udbryder han fornærmet.

— Så dårligt kører jeg da ikke!

På Århus sporvogn

For nogle år siden var et ægtepar fra landet kommet en tur til Århus med toget, og her så de for første gang i deres liv en sporvogn, og de var meget betaget over

disse smukke gule køretøjer, der kørte gennem gaderne, og de fik lyst til selv at prøve en tur med disse, og besteg en linje 2 sporvogn.

Konen satte sig med det samme på en ledig plads, medens manden blev stående, skønt der var flere ledige pladser, og konen spurgte ham, hvorfor han ikke satte sig ned for at hvile sine trætte lemmer, og hertil svarede han, at det var jo ikke hans plads. Dertil sagde konen, at det er lige så godt din plads som en andens, så sæt du dig bare, og manden satte sig omsider lidt betænkelig ned, men næppe havde han sat sig, før vognstyreren vendte sig om og råbte højt ind i vognen: »Harald Jensens Plads«.

Manden focer forskrækket op fra sædet og sagde bebrejdende til konen, medens alle de øvrige passagerer hørte derpå: »Kan du så se, det var ikke min plads.«

Store forhold

Dansk-amerikanerne var hjemme og stod nu på stationen og sludrede med den gamle ekstraarbejder. Samtalen faldt på byens stolthed, stålværket. »Sådan en plejer vi nu hjemme i Staterne at kalde en smedje,« bemærkede Mr. Johnson.

I samme øjeblik toffede Hs'eren forbi med en tankvogn med brændselolie til stålværket.

»Hvad er der så i den vogn?« spurgte Johnson.

»Blæk til kontoret,« svarede gamle Jensen.

Menneskeåndens sejr

En af de snilde iblandt os havde lavet en cigarklipper af et gammelt tandsæt. Der var vældigt bid i det, for det var svingermors aflagte gebis!

Long-playing

Pigen ude fra landet tog ind til byen for at købe den plade: — om ham, der tog bort fra kæresten til fremmed land og lod mig stå tilbage på stranden!

Fin service!

— I den plumkage vi købte var der en stor spyflue i stedet for en rosin!

— Der er sket en forveksling, men vi bytter den gerne med en rigtig rosin — altid til tjeneste!

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6288
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLED MATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

Skagen

Schou

Sct. Laurentiivej 19, Skagen
STEDET HVOR -
VI HANDLER!

A. Bach Christensen

Bageriet Ankerhus Havnevej
Altid frisk og lækkert brød
Tlf. Skagen 4 12 48

Jernbanepersonalet anbefales

Skagens Kaffe-Magasin

Sct. Laurentiivej 38, Skagen
Tlf. 4 11 32

Jernbanepersonalet

spiser på

»SEVILLA«

Sct. Laurentiivej 63
Skagen - Tlf. 4 14 75

Skagens Farvehandel

Martin Støtt
Farver - Lakkør - Tapeter
Trindelvej 5 - Skagen - tlf. 4 13 35

A/S Skagen Kul- og Trælasterforretning

Chr. d. X's vej 16 - Skagen
*4 12 77

JURE og OPTIK

A. HANSEN

Guld- og sølvvarer
Stort udvalg i gaver
Sct. Laurentiivej 49 - Skagen
Tlf. 4 22 19

Søren Hempels efft.

(Jens Hansen & Søn)
Papir en gros
Danmarksgade 3 - Aalborg
Tlf. *3 44 11

Brande

OLAF POVLSEN

Trikotagefabrik
Brande - Tlf. *555 - 388

BRANDE SOGNS SPARE- & LÅNEKASSE

Kontortid: 10-12 og 14-16
Fredag tillige 19-20
Lørdag 9-12

VI ANBEFALER

Banegårdsrestaurationsen BRANDE

L. Lenz

HEINES VIKTUALIER

Torvet - BRANDE - Tlf. 546

NEHRKORNS BLOMSTER

Torvet - BRANDE - Tlf. 575

Bramminge Bog- og Papirhandel

Bent Schack
Telefon 61

Skive

SKIVE RUTEBILSTATION

Telf. 10 - 30

CITY-SKO

Adelgade 4, tlf. 193, Skive
Herre-, dame og børnefodtøj

HULTÉN SKJORTEFABRIK

Leverandør til etaterne
Kløstervej 40 - Randers - Tlf. 3725

K. MORTENSENS EFTF.

Slagterforretning
Jernbanegade 3 . Aalborg . Tlf. 24015
1. kl.s kød og flæsk
Hjemmelavet pålæg

Silkeborg

Spare- og Laanekassen for Silkeborg og Omegn

Vestergade 3 - Silkeborg
Telf. 410 - 416 - 417
Nordre afd.: Borgergade 2

Jernbanepersonalet anbefales
RUTEBILSTATIONENS

KIOSK

Torvet 12, Silkeborg. Tlf. 1850

H. Reimar Nielsen A/S

Trælaster - Bygningsartikler
Tlf. Silkeborg *90

LØVBJERG

Torvet 3, Silkeborg, tlf. 3138
Kolonial - Vin - Delikatesser
Eneforh. af Jago kaffe

Aktieselskabet

Handels- og Landbrugsbanken i Silkeborg

Telefon 1024 (5 lin.)
Filioler i Bryrup og Engesvang

Ry Maskinsnedkeri og Tømmerforretning

H. K. BITSCH
Tlf. Ry 40

Hobro

Sv. Mejlstrup Autolakereri

Brogade 52 . Hobro . Tlf. 1083

Sprøjtelakering og
undervognsbehandling.

Hobro Central-Trykkeri

v/ Henry Ibsen
Torvet 32 . Hobro . Tlf. 116
Altid 1. kl.s arbejde

Jernbanepersonalet anbefales

Hadsund Kiosk

Storegade 46, Hadsund, tlf. 480
Stedet, hvor man handler -

Esbjerg

A·P

Winstue - Billard

Torvegade 9
Esbjerg - Telefon 426

P. Skramsgd. 23. Tlf. 5068. Esbjerg

Vi anbefaler

Restaurant CENTRUM

Kongensgade 74 - Esbjerg
Tlf. 1550

Jernbanegade 57 - Esbjerg

KJOLEHUSET

Byens største udvalg i kjoler
Tlf. 5655. Nær rutebil og baneg.

Alfred Krabbenhøft A/S

Murerarbejde - Jernbeton - Kloak-
arbejde - Letbeton
ROCKWOOL-hulrumsfyld
Esbjerg - Telefon 1054
Aut. indblæsningsfirma

Blikkenslagerens A/S Esbjerg

Kontor og værksted:
Nygaardsvej 84 - Tlf. 360
Aut, gas- og vandmester
Blikkenslagerarb., varme og ven-
tilation, sanitær anlæg

JENS SELVEJER

Gardiner i stort udvalg

Vi tager mål, syer og hænger op
Strandbygade 29, Esbjerg, tlf. 7410

AXEL WELTH

Murermester
Darumvej 131 - Esbjerg
Jernbeton - Murerarbejde
Spec.: Kedler, ovne, dampskorstene.
Tlf. Esbjerg 3393

Esbjerg

SYMASKINER

v. Hilmar Thomsen
Strandby Plads 3 - Esbjerg - tlf. 4485

HOTEL ESBJERG

Skolegade 31
Telefon Esbjerg *4545

VIGGO MADSEN

Bageri - Konditori
Frodesgade 13 - Esbjerg
Telefon 4970

JASON LÆDERVARER

Kongensgade 98
Telf. Esbjerg 3534

Frem Optik

Skolegade 40 - Esbjerg - Tlf. 5772

Vaskeriet »Norden«

modtager våd vask og almin-
delig personvask samt ø-vask.

Alvilda Petersen

Skjoldsgade 1 - Esbjerg
telefon 1152

Kolding

FODPLEJE

Fru S. Beck - Tlf. Kolding 2160
Åben kl. 9-17 (lørdag lukket)
Markdannersgade 7, Kolding

Eigil Priesholm

Malermester
Alt malerarbejde udføres.
Værkst.: Jernbanegade 23, Kolding
Privat: Kastanieallé 6, tlf. 3856

RIBE MASKINFABRIK

Aktiselskabet
Leverandør til DSB
Telf. Ribe 970

Skjern

RECORD VASK

Marie Andersen
Bredgade 81
Skjern - Telf. 737

Skjern Cykellager

Cykler - Cykledele

Gummi en gros

Tværgade 2 - Skjern - Telf. 176

Martin N. Bonde & Co.

Aut. el-installatør

Udfører arbejde for DSB

Tlf. Skjern 82

Det kolde Bord

Østergade 22 - Skjern - Tlf. 255
Alt i pålæg - salater -
hjemmel. leverpostej - konserves
Små varme retter

Ringkøbing

FEDDERSENS

Blikkenslagerforretning

ved Stranden 18
Udfører arbejder for DSB
Tlf. Ringkøbing 173

DAMPVASKERIET

Grønnegade 14 - Ringkøbing
1. kl. skånsom vask
med en duft af renhed
Tlf. Ringkøbing 622

Banegårdskiosken Holstebro

v. Tage Skjød Pedersen
Dagblade - ugeblade - bøger
Holstebro - Telefon 848

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Ikast a/deling - Tlf. 5 15 57

Landbosparekassen i Horsens

Rædersgade 5 - tlf 2 12 22
Åben: 9,30-12,30 og 14,00-16,30